PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК V ВЕРЕСЕНЬ - ЖОВТЕНЬ — SEPTEMBER - OCTOBER, 1964 ЧИСЛО 9-10

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК V
Ч. 9-10

ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ, 1964
Виходить раз у місяць

Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія

Наталя Когуська, редакторка; Анна Токарик, голова Союзу; Ольга Войценко, Тоня Гороховович, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

SEPTEMBER-OCTOBER, 1964
Monthly Publication

VOL. V
No. 9-10

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи. Дописи, які поміщуються в інших часописах, редакція містити не обіцює — уникаємо повторювання.

Не поміщені рукописи редакція не зверта, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням.

У розділі Річні Звіти, секретарки завважать, що у виказі членок заряду в комітетах, ми подаємо лише одну особу на кожний комітет, а не всіх членок кожного комітету.

На обкладинці фото Соні Мельник. Стаття про її музичні досягнення поміщена в цім ч. на сторінці 8.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

У вінку святкувань Шевченка 1
Валентина Ткаченко — Подарунок 1
Др. Н. Полонська-Василенко — Велика княгиня українська Ольга 2
Перед Світовим Конгресом Вільних Українців 4
Тоня Гороховович — Молодіжні організації в українській виховній системі 5
Анна Фігус — Блискуча зірка на небозводі 8
Олександра Черненко — Шевченко у Вашингтоні — 9
Дмитро Міщенко — Сіверяни 12
"Citizen" — How to Performing Arts 15
University Women's Club Tours 17
Відділ для дітей 22
Річні звіти 24
Громадська і родинна хроніка 27
Н. Сенів — Домашнє господарство 31

ОКРУЖНІ З'ЇЗДИ

Заходами Провінціяльної Екзекутиви Союзу Українок Канади відбудуться окружні з'їзди в таких місцевостях:

Роблін, — 4-го жовтня 1964 року 10:00 рано Служба Божа, спільний обід в год. 12:00. Зараз після обіду програма з'їзду

Окружна пред. Марта Лебедович

Давфин — 18-го жовтня 1964 року. 10:00 рано Служба Божа. 12:00 спільний обід і по обіді з'їздова програма.

Окружна пред. Марія Білоус

На кожнім з цих з'їздів будуть дані доповіді на найбільш актуальні події дня та загальна дискусія у звязку з ними. Запрошуємо ширше громадянство з ближчих і дальших місцевостей до участи в цих з'їздах.

За пров. екз., Ольга Завісляк, голова

П'ЯТИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

П'ятий літературний конкурс, проголошений Світовоювою Федерацією Українських Жіночих Організацій і уфундований Марією Бек з Детройту, закінчився по становою мистецького жюрі на засіданні 20 серпня 1964 р. у Філядельфії. Темою конкурсу була оригінальна сценічна п'єса або інсценізація існуючого твору, в осередку якого стоїть небуденна жіноча постать.

Жюрі розглянуло 11 творів, що наспіли. Хоча формально вони відповіли вимогам конкурсу, проте не відповіли вимогам літературної нагороди, і тому мистецьке жюрі постановило її в цьому конкурсі не уділювати.

Одначе жюрі вважало гідним відзначення два надіслані твори, а саме:

„ПОВОРОТ". Драматичний етюд, автором якого по відкритті коверти виявилась Катерина Штуль з Парижу.

„ПОМСТА КНЯГИНІ ОЛЬГИ", інсценізація, автором якої по відкритті коверти виявилась Маргарита Пилипчук із Ст. Кетеринс, Канада.

Твір Олександри Ковальської „ДЕБЮТ", скетч, не підходить до теми конкурсу, але своїми позитивними сценічними вартостями може послужити для іншої цілі.

До мистецького жюрі входили: Ірина Пеленська, голова, Оксана Керч, секретарка, д-р Григор Лужницький, член.

LEARN HAIRDRESSING

Easy monthly tuition plan now available. Train in Winnipeg's newest Beauty School. Latest methods taught. Remember... your success depends on your teaching staff and yourself. Instructors: Mrs. Thomson, Mrs. Bobei, Mrs. Schultz.

ENROLL NOW! WRITE OR CALL

POLLOCK BEAUTY SCHOOL

Modern Beauty Culture & Hairdressing Training Centre
244 SMITH ST. — Corner Graham WH. 2-0606
1 Block East of Eaton's Elevator Service

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

о дуже радо і дав високу нагоначив капеляном свого двору. рава найкраще подана в хроніці Регінона", яким дослідники вважають Адальберта).

Ольги від влади. Принаймні в 964 році, що Святослав „вошли" почав збирати військо во, правління залишалося в князювання Святослава пр

РІК V ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ, 1964 Ч. 9-10

У вінку святкувань Шевченка

Триденні святкування у Вінніпеґу — 150-ліття з дня народження Шевченка знову сколихнули дещо спокійне плесо буднів нашого громадського життя, пригадуючи, що час зупинитись перед маєстатом поета, поклонитись йому і зогріти серце громади на дальшу дорогу в боротьбі за нашу і нашого народу правду.

Святкування ці у різноманітній формі своєї широкої програми знову і знову пригадують нам про ті високі ідеали, що їх поставив Шевченко перед кожним українцем, перед кожною українкою. А зокрема всім нам, що живемо далеко від землі батьків наших, але в серці своїм несемо далі любов до неї, бажання праця для неї та заповіти Шевченка.

Зворушуюча до глибини душі „Присвята Шевченкові", читана через три дні, рівно у 12-ій годині по кілька хвилин на позір, бенкет вечером в суботу та його академічна частина, церемонія відкриття Залізної Фундації Шевченка з мистецькою програмою, Богослуження в церквах, похід до памятника і там церемонія зложення вінків, академія-концерт та виступи наших мистців.

В ході тих поодиноких форм святкування, що надавали своєрідної мистецької краси, діловими були наради Пан-Американської Конференції в справі Світового Конґресу Українців у вільному світі.

І так у вінок цих святкувань, українське жіноцтво, з'єднане в Комітеті Українок Канади вплело вічно-зелену запашну гілку, віддаючи нею пошану поетові — це окрема сесія, що відбулась в пятницю вечером, 4-го вересня, а на ній цінна доповідь письменниці Ірени Пеленської з Філаделфії, яка була спеціяльним гостем-промовцем.

Хоч програма сесії була сполучена з 20-літтям Комітету Українок Канади, про характер її, позитиви, чи невдачі не будемо тут згадувати. Зібране у Мармуровій залі Комітету Українців Канади жіноцтво-представниці організацій та місцеві учасниці з найбільшою насолодою прослухали доповідь пані Ірени Пеленської, бо це й була головна ціль вечора.

Тема доповіді пані Пеленської „Від Катерини до Неофітів" була справді глибиною свого змісту, стилем і формою такою величною, що вповні відповідала святі великих роковин поета. Авторка провела глибоку аналізу, даючи генезу кожної поеми, чи поезії, які поет присвячував та в яких оспівував долю дівчини, жінки, матері. Особливо у величніх красках вивела авторка в останній поемі „Неофіти" матір Алкида, показавши її в іншім світлі від Катерини, даючи образ матері, яка заслухана в новий світ свого сина, намагається збагнути той світ, зрозуміти його нові форми життя, за які платить життям її син. І в хвилині, коли „власті імущих" карають її сина смертю, мати переймається його ідеями, щоб нести їх далі в життя.

Пані Пеленська уміє володіти живим словом, для неї чужий патос, мова її спокійна, мистецтво слова вигладжене, гармонійне, що просякає в глибину і зворушує, образи пластичні і викінчені.

У всіх трьох днях святкування 150-ліття Шевченка у Вінніпеґу українське жіноцтво було учасником його імпрез, віддаючи шану поетові, прямує до здійснення його заповітів.

Валентина Ткаченко

ПОДАРУНОК

Подарую чудові тобі вечори:
Горизонту західне проміння,
І ячання відлітних птахів угорі,
Що сховала їх далеч осіння,
І садів листопад, що так тонко дзвенить,
Що здружився з сухими вітрами,
І за мрію дерев, і тінисту блакить,
Що до ранку лежить між гілками.
Подарую ще міста притишений гук,
І вогнів його перше сіяння,
І розмову про щастя, тепло своїх рук
І обійми свої на прощання,
І дихання Дніпра біля нас чарівне,
Що пропахла ним осінь духмяна...
Ти ж за все це лиш слово вкраїнське одне,
Подаруй мені слово „кохана".

Проф. др. Н. Поло

d Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment o

РОМІНЬ

НЬ-ЖОВТЕНЬ, 1964

PROMIN

SEPTEMBER-OCTOBER,

Monthly Publication

(Докінчення)

Після того запрошено її було на учту; посаджено було з членами цісарської родини. Потім мала вона ще аудієнцію і обмінявшися подарунками відбула з Царгороду. Ольга подарувала блюдо золоте, з дорогоцінними камінням; цісар подарував їй 700 мілісіаріїв, її племінникові — 50, представникам вельмож по 24, купцям по 20 мілісіаріїв.

З цього описання видно, що Ольга поперше приїхала вже християнкою, бо привезла пресвітера, подруге — лише християни могли сідати за один стіл з родиною цісаря. З другого боку в оповіданні немає моменту, щоб вставити таку важливу справу, як охрещення. Порівнюючи обидва оповідання — літопису і Константина Порфірородного треба зробити висновок: обидва вони не розв'язують питання про дату і місце охрещення Ольги. Тому в історичній літературі ми маємо цілу низку гипотез, які намагаються розвязати цю таємницю. Дехто з вчених (Е. Вінтер) припускає, що факт охрещення відбувся в Царгороді, року 955[12]). Проте більша частина прихильників Царгородської версії вважають що охрещення мало місце в 957 році (І. Крипякевич[13]), А. Амман[14]). Таке розвязання викликає нові ускладнення: М. Чубатий вважає, що охрестилась Ольга негайно по прибутті до Царгороду, в 957 рр.; він вважає, що сучасники, які пишуть тогочасні джерела про це як Зонара, Кедрин, німецька хроніка продовжувателя Регінона, не могли помилятися[14]). С. Томашівський припускає, що Ольга двічі була в Царгороді — вперше разом з Ігорем в 944 році, і тоді охрестилася; можливо, що цісар Роман Лекапін і залицявся до неї[16]). Найбільш вірогідними залишаються гипотези про охрещення Ольги в Києві, як думали Е. Голубинський та М. Грушевський[17]).

В оповіданні літопису, здається, легенда переплітається з якимись уривками дійсних подій. Такими можна вважати розмову Ольги з патріярхом, скаргу її на тяжке становище в поганській державі. Ясно скаржитися на це могла вона вже після охрещення, маючи певний практичний досвід, а не тоді, коли вийшла з купелі. Про це буде мова далі. Другим натяком на дійсний стан є, мабуть, вигадана репліка Ольги послам цісаря Константина до Києва. Проте цей епізод міг відзеркалювати настрої, які винесла Ольга з Царгороду. На справді могла вона бути незадоволеною: її, володарку найбільшої держави в Європі, в своєму високомірі потрактовано було нарівні з дрібними князьками малих держав.

Залишається таємницею, яка була мета, що примусіла вже досить літню жінку (навіть не приймаючи літописної хронології, за якою Ользі було в 957 р. 69 років, а припускаючи, що їй було років за 40) відважитися на тяжку подорож морем? Очевидно справа була дуже поважна. Це могла бути справа церковної єрархії на Україні-Русі, могла бути і економічна, питання про складання договору кориснішого за Ігорів: не дурно ж їхало з нею 44 купців, понад половину всього почету. Могла бути й чисто дипломатична, нав'язання стосунків, зіпсованих походом Ігоря. Можливо, що поступаючись Ользі в якійсь справі, Константин вимагав компенсації військом, предметами експорта в тій, або іншій формі.

Дуже важливі факти передають західньоєвропейські джерела: хроніки „продовжувача Регінона", Аннали Кведлінбурські та Аннали Гільдесгеймські. Під 959 роком передають вони, що до Ахену, до короля німецького Оттона I, прибуло посольство королеви Русів Олени з проханням надіслати епископа й священиків до її столиці й заснувати Церкву. Після того в Франкфурті на Різдво було висвячено на епископа ченця Лібудія. Чомусь він не виїхав протягом цілого року, а в 961 р. помер. В 961 році висвячено було нового епископа, Адальберта, ченця манастиря св. Максимина в Трірі. Прибув він до Києва в кінці 961, чи на початку 962 року. Заснувати Церкви він не міг, бо зустріли його холодно, і він повернувся до Німеччини. Не зважаючи на цю невдачу, Оттон I Великий, вже не тільки король, а і цісар Німецької імпе-

12) Едуард Вінтер. Візантія та Рим у боротьбі за Україну. Прага, 1943.

13) Крипякевич Історія України, Київ-Відень стор. 11.

14) А. М. Амманн. Storia della Chiese Jusso 1748 стор. 8.

15) М. Чубатий. Історія української Церкви, Гіршберг, стор. 20.

16) С. Томашівський. Історія Церкви на Україні, Філядельфія, ст. 70.

17) Н. Полонська-Василенко. Велика княгиня Українська Свята Ольга. „Наша культура", Вінніпег 1952, ч. 3; 23-24.

рії, зустрів його дуже радо і дав високу нагороду[18]): призначив капеляном свого двору. (Ця неясна справа найкраще подана в хроніці „продовжателя Регінона", яким дослідники вважають самого Адальберта).

В цьому епізоді все неясно: чому так затрималося посольство? Якщо йшло про заснування Церкви в великій поганській державі, ледве стали б так відволікати справу посольства. Чому не вдалося Адальбертові заснувати єпископії? Якщо це було єдиною метою посольства, чому, не зважаючи на невдачу, так радісно зустрів Адальберта Оттон І?

Залишається одне припущення: ми не знамо правдивої мети посольства Оттона І, як не знаємо мети подорожі Ольги до Царгороду. Можливо, що прохання її до Оттона не обмежувалося церковним питанням, але ченцям-хроністам вся широчінь дипломатичної акції обмежувалась лише справою заснування епархії. Тому невдача на церковному грунті не зазначала для Оттона повної невдачі.

У всякому разі, незалежно від наслідків, треба визнати, що Ольга зробила винятково велику справу: тоді як Олег і Ігор внаслідок тяжких війн складали договори, Ольга, мирним шляхом, який на багато століть випереджуючи її добу, нав'язує дипломатичні стосунки з двома наймогутнішими державами тодішнього світу — двома Римськими імперіями, двома Римами. Для цього треба було мати дійсно державний розум і здібності. До цього треба додати: досягти цієї мети могла тільки княгиня - християнка.

Тяжкі часи переживала Ольга після охрещення. Про це хоч і не цілком ясно згадує літопис. Вона залишила охрещення своєю особистою справою і очевидно слова, що вклав літопис в вуста Ольги „люди мої пагани й син мій, хай збереже мене Бог від всякого зла" — відбивали сумну дійсність. Ольга не раз зверталася до Святослава, намовляючи його охреститися, але він не хотів. Святослав покликувався на дружину, яка буде глузувати з нього: яка величезна різниця між слабою жінкою, яка не побоялася прийняти християнства, а хоробрим сином її, який не боявся ворогів, але боявся власної дружини. Права була Ольга, яка переконувала його, що якби охрестився він — дружина наслідувала б йому.

Можливо, що зміцнення антихристиянських настроїв в дружині Святослава — досить порівняти їх з толерантностю часів Ігоря-викликали невдачу місії Адальберта, а може й усунення Ольги від влади. Принаймні літопис зафіксував в 964 році, що Святослав „возросши і возмужавши" почав збирати військо. Фактично, можливо, правління залишалося в руках Ольги, бо все князювання Святослава пройшло в війнах.

Правління Святослава було не тільки протилежним Ольжиному, але син знищив все, що досягла вона. Не цікавили його ні віра матері, ні внутрішнє життя величезної держави. Не вабили його ні Київ, ні дипломатичні стосунки з Візантією і Німеччиною: лише мову мечей визнавав він. І гірка іронія долі: якраз за правління славного завойовника Святослава печеніги вперше обложили беззахисну столицю його і могутня колись володарка Ольга мусіла тікати з унуками, щоб врятуватися від ганебного полону. Все це пережила Ольга.

Року 969 упокоїлася вона — і „плакася по ній син її, і внуці її і люди всі плачем велиим", писав літопис. Поховали її, за заповітом її, за християнським обрядом, і не робили тризни над нею, а похоронив її пресвітер її. Коли унук її Володимир збудував Десятинну церкву Різдва Богородиці, він переніс тіло Ольги і поховав його в саркофазі з рожевого овруцького шіферу. Церква визнала її святою і рівноапостольною.

Память народна зберігла нам образ Ольги — мудрої володарки, вірної дружини, ніжної матері, і чарівної жінки. Як жива встає вона перед нами, овіяна серпанком легенд, осяяна тим внутрішним світом, який випромінювала вона.

Ользі належить видатне місце в історії України; літопис цілком вірно характеризував це місце: вона була „світанок перед сонцем, зірка перед світлом, яка сіяла, яко місяць в ночі, яка предісниця хрещення Русі." Обминаючи правління Святослава, що було антитезою Ольжиного, ми маємо деякі вказівки, що старший унук її Ярополк був християнин, молодший унук Володимир не лише охрестився сам, але охрестив всю Русь. Дуже важливе, як літопис зв'язує хрещення Володимира з Ольгою: під час душевних вагань, шукання правдивої віри, спитав Володимир поради бояр і вони відпові-

---

18) Е. Голубинський История русской церкви, т. І, М. 1901, ст. 97-104, М. Грушевський. Історія України-Руси, т. І. вид. П. Київ 1913, ст. 454-456, В. Пархоменко. Древ не-русская княгиня Ольга, К. 1911. Н. Полонская. К вопросу о христианстве на Руси до Владимира. Ж. М. Н. Пр. 1917, кн. IX, ст. 70. С. Томашівський. Іст. Церкви, ст. 71-72. Митр. Іларіон. Князь Володимир прийняв православіе. „Слово Істини" 1951, жовтень, ст. 16-17. Н. Полонська-Василенко, Велика Укр. княг. Ольга. „Наша культура", 1952, ч. 4, ст. 20-21.

Перед Світовим Конґресом Вільних Українців

Питання скликання Світового Конґресу Вільних Українців в наступнім 1965 році викликало деякі хвилювання. Хоч мова про Світовий Конґрес Українців йде вже не відтепер і то не від кількох років, а кількох десятків років, щойно останні роки наближують нас до конкретної реалізації задуманого.

І так зібрані представники центральних організацій та учасники святкувань 150-ліття Шевченка у Вінніпегу на початку м. вересня ц. р. прихильно стрінули зарисовані проекти і намічену дату Конґресу. Хоч дата Світового Конґресу дефінітивно ще не устійнена, то пляни є, що Конґрес мав би відбутись в Ню Йорку восені 1965 року. Цей плян предложила Програмова Комісія Пан-Американської Конференції (ПАУК), що відбула своє з черги 7-ме засідання в суботу 5-го вересня, в домівці Комітету Українців Канади в Вінніпегу.

У підготовчій до Конґресу праці відповідальність спочиває на двох комісіях — Організаційна Комісія під кермою Українського Конґресового Комітету Америки і Програмова Комісія під кермою Комітету Українців Канади. В склад ПАУК входять представники ще таких країн — Арґентина, Бразілія, Парагвай, Венезуеля. І так програмова Комісія випрацювала три головні основні точки, які мали являтися напрямними цілого Конґресу:

1. Будучи громадянами вільних держав, основаних на демократичних вольностях, будемо стояти на сторожі демократичного правопорядку.

2. Будемо працювати над вихованням своїх земляків в українському дусі і дбати про збереження української національної субстанції вважаючи це необхідним складовим елементом доброго громадянина.

3. Підкреслюючи важливість культурних надбань окремих народів, заступаємо погляд необхідности збереження української культури і мови в країнах нашого поселення.

Організаційна Комісія узгіднила, що участь у Світовім Конґресі Вільних Українців візьмуть:

„Представники центральних репрезентацій, Представники Церковних Ієрархій, крайових громадських організацій, наукових установ та станових організацій у вільному світі."

Цікавим питанням у проекті, що його предложила для дискусії в ширших нарадах президія ПАУК є в пляні створити Секретаріят Світового Конґресу, який діяв би постійно від конґресу до конґресу. Ось точка Комунікату президії ПАУК, яка була предложена ширшим нарадам та вичерпуючо дискутована.

> „Особливу увагу присвячено обміркуванні справи створення Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців і у висліді виміни думок рішено пропонувати Світовому Конґресові наділити ПАУК повновластю покликати діловий секретаріят Світового Конґресу, який за свою діяльність відповідав би перед ПАУК аж до часу скликання чергового Світового Конґресу Вільних Українців".

Наближення дати Світового Конґресу Вільних Українців, де б він не відбувався, безперечно треба повітати. Адже наближаємось до зреалізування довголітної мрії українців — і тих перших піонерів, виходців з рідної землі, що клали в країнах поселення перші підвалини громадського життя і другої і третьої повоєнної еміґрації, що понесли перед вільний світ завітні бажання свого народу та його боротьбу за волю України та її державну незалежність.

Яким буде Світовий Конґрес Вільних Українців-маніфестаційним чи парляментарно діловим не важне, важним буде те, щоб він відбувся. Можливо, що на нім буде і одно і друге. Головна ціль, щоб українці у вільному світі віднайшли себе, щоб відчули в собі ту потужну силу, щоб знайшли спільну мову, як для дипломатичної служби українській справі, так і для щоденних біжучих громадських потреб, а головно за збереження ідейного українця у світі.

ли йому: „якби православна віра була зла, то бабка твоя Ольга не прийняла б її, а вона була мудріша всіх людей". Іларіон, перший митрополит київський, українець, в славетному „Слові о законі і благодати" порівнював Володимира з Константином Великим, який з матірю Оленою принесли хрест „з Константинограда і поставили його на землі своїй і утвердили віру". Так звязували велику справу Володимира з скромним ділом Ольги ближчі покоління.

Не лише в справі християнства Володимир був спадкоємцем Ольги. Як і вона дбав він про внутрішний лад держави і поновив ті дипломатичні звязки, які навязала Ольга, як з державами могутніших монархів, так і з Папою, посли якого не раз приходили до Володимира.

Ясний образ великої княгині Ольги, великої жінки був наче дороговказом для довгих віків історії України й закликав сотні, тисячі жінок слідувати її шляхом.

Тоня Горохович

Батьки і їх роля у вихованні

МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ ВИХОВНІЙ СИСТЕМІ

Відомо, що майбутнє народу залежить від духових і фізичних вартостей молодого покоління. Тому виховання молоді у державі — це справа першої ваги. Така держава як СССР, що прямує до створення нового комуністичного суспільства, присвячує молоді якнайбільше уваги. США, хоч і були в минулому піонерами добрих виховних систем, хоч і мають найбільші виховні спроможності, але на відтинку молоді мають тепер, наслідком великих соціяльно-технічних перемін, багато занедбань.

Місце молодіжних організацій у загальній виховній системі українців закордоном, хоч теоретично визнано усіми середовищами центральним, хоч усі ми годимося з тим, що в напрямі молоді повинні ми спрямовувати якнайбільше суспільної енергії, все ж у практиці молоді ми присвячуємо замало уваги. Бо те, що малочисельні гурти батьків у існуючих молодіжних організаціях, при співпраці з їх проводами, створили певну матеріяльну базу для праці в них, у формі домівок і осель, далеко не вистачальне. Далеко пекучішою є потреба відповідних провідників, інструкторів для окремих ділянок праці, як: театр юного глядача, видання художньої і наукової літератури, піднесення рівня українознавчих шкіл і т.д., і т.д. Тільки мала частина нашої громадської енергії спрямована на відтинок молоді.

У державних народів, в яких плянування дій для заспокоєння загальних потреб народу відбувається на терені центрального уряду, творення молодіжних організацій випливає із потреб держави, а не окремих груп. У наших спільнотах закордоном, наслідком розподілу старшого громадянства на різного роду політичні, конфесійні угруповання, потворилось стільки ж молодіжних організацій, які стали підбудівками угруповання дорослих. Це впливає на зменшення загального ефекту діяльности молодіжних організацій, бо ж багато енергії ми витрачаємо на здобуття досвіду в одній з них, тоді, коли його вже набула інша. Ми розпорошуємо свою енергію, розтрачуємо її часто намарне, загальні свої сили розподіляємо не раціонально, не ощадно.

У спільноті є місце на кілька організацій, але тоді, коли вони взаємно доповнюються, коли сповняють різні функції в народі як: організації, яких основною ціллю є виховання характерів, масові з різними аспектами — тіловиховання, плекання мистецтва, політичні — для вироблення політичної думки, загально-освітні для розповсюдження освіти, розвагові з метою піднесення культурного рівня товариського життя тощо. У нас же існують різні організації молоді, але усі вони в основі спрямовують усю свою енергію на боротьбу з асиміляцією, тому й недоцільно, аби діяли вони окремо. Позитив з їхнього існування хіба в тому, що вони впливають все ж таки на побільшення членства серед загалу української молоді, що вони активізують молодь. Все ж більшість української молоді й дітвори ще не охоплена організаціями й тому збільшення членства — це один із перших наших завдань на відтинку молоді.

Що дає молоді приналежність до молодечої організації? Відповідь на це питання звичайно знає кожний, але всі ми не усвідомляємо собі, наскільки це важливим є для позитивного характеру молодої людини: ідеалізм, порив, творча туга, потреба виявити себе серед ровесників, необхідність жити в гурті, змагатися, дружити, знаходити спільні інтереси — все це причини того, чому люди, а зокрема молодь, потребує організації. Гін у молоді до перебування в гурті настільки сильний, що брак заспокоєння його стає часто причиною психічних забурень, важливою перешкодою до формування здорової особовости. Коли цього гону не спрямувати у відповідне русло, не використати для позитивної дії, тоді він шукає своїх форм вияву як відомі дитячі й юнацькі „ґенґи", що стільки лиха створюють тепер народам, які занедбали виховання молоді.

Геніяльність Баудена Повела, творця скавтінгу, полягає саме у тому що він, обсервувавши молодь, її дії, часто шкідливі для спільноти, бажаючи допомогти їй, а одночасно й Англії, створив таку систему виховної організації, яка дає змогу заспокоїти усі вгорі вичислені духові й фізичні потреби молодої людини. Послідовне й успішне здійснювання скавтової методи, основаної на індивідуальному підході й на самовихованні, дає у результаті гармонійно збалянсовану, всебічно розвинену, корисну для суспільства, позитивну людину. Цим то і пояснюється таке швидке і масове поширення скавто-

вої організації у цілому світі. Тому то ніяка інша система молодіжної організації не знайшла всебічної піддержки серед громадян різних народів й опіки їх державних проводів.

Перебуваючи в організації, дитина, юнак, чи повнолітній студент, коли дана організація справді жива й багата виявами діяльности, заспокоює всі свої, інші духові потреби. Ідеалізм, що його найбільше має людина у молодому віці, коли спрямувати його у доброму напрямі, коли піддержати, зогріти увагою, признанням приносить їй багато радости, життвотворчої духової сили, стає базою, придбання моральних вартостей характеру. Молодечий порив вирватись із буденщини, пережити щось надзвичайного, може або знівечитись і заломити молоду істоту на ціле життя або вплинути на конструктивну акцію молоді (харитативну, патріотично-громадську, пригодницьку). Творча туга, потреба виявити і розвинути свої здібності: мистецькі, наукові, технічні, організаційні, фізичної вправности, господарські — все це у діяльності на терені молодіжної організації може не тільки виявлятись незначними проблисками, але й великою будуючою силою серед цілої спільноти. Молодіжна організація — це місце, де талант співака, музиканта, артиста, маляра, журналіста, організатора, педагога, техніка має змогу виявити себе, одержати піддержку, зберегтись, розвинутись і послужити спільноті.

Не мала функція молодіжної організації у сприянні знаходити собі товариство не тільки для розваги, але й глибоку приязнь, дружбу в крузі вибраних. А дружба і приятельство в житті нашому така сильна духова потреба. Позитивне її заспокоєння важить нераз у цілому житті людини. Дружбування ж у молодому віці особливо важне. Це період життя, коли молоді люди добираються для подружнього життя. Для нас, що хочемо зберігати українські родини, ця функція молодіжних організацій особливої ваги і значення. Коли ми спостерігаємо як члени однієї з молодіжних організацій, що розкидана нераз не тільки по різних місцевостях однієї країни, але й по цілому світі, зустрівшись вперше, відразу знаходить спільну мову поміж собою, коли бачимо як їм легко знаходитись у нових обставинах серед своїх ровесників-членів їх спільної організації, коли переконуємось, що молодь з однієї організації має спільні ідеї, погляди, часто уподобання, звички, тоді розуміємо ту, таку цінну для нас українців закордоном об'єднуючу, творчу психологічно-національну внутрішню силу.

Та роля молодіжних організацій у житті українців закордоном виняткова, особливо в підготовці молодого покоління до переємности й продовжування українського життя у черговому поколінні. Діяльність сучасних молодіжних організацій — це школа, де виховуються майбутні громадські провідники, де виробляються форми громадського життя, де кристалізуються світогляди, де плекається патріотизм, національна свідомість тощо. Від того, наскільки сучасті молодіжні організації підготовані до своїх завтрішніх складних завдань у нашій спільноті, залежатиме дальше майбутнє українства за кордоном.

Аналізуючи характер існуючих українських молодіжних організацій, уважаючи, що майбутня Українська Виховна Система діятиме як центральна виховна установа для добра цілої спільноти, раціонально було б розділити функції окремих організацій приблизно за такою схемою: діяльність студентських організацій повинна зосередитись в основному на розроблелленні світоглядових проблем, над активізацію студентства в науковій, публіцистично-пропагандивний (на терені міжнароднім) ділянках, над активізацією молодих професіоналістів у різних українських громадських установах, а праця Пласту, СУМ-у, СУМК-у, МУНО, УКЮ над національною свідомістю свого членства в першу чергу, а згодом біля основних завдань, передбачених статутами цих організацій, з тим, що Пласт як виховна організація більшість своєї уваги мусить завжди спрямовувати на виховання характеру, інші організації на плекання українських культурних вартостей.

Очевидно, треба нам раціонально зосередити й всі громадські зусилля для допомоги молодіжним організаціям. І так студентству потрібні відповідні інтелектуальні сили, які допомогли б їм знайти правильні світоглядові переконння серед гущі тих часто дуже ворожих нам і деструктивних теорій, що панують в університетах різних країн. Пригадаймо з власного досвіду, що молода людина в академічному періоді свого життя, гостро відчуває потребу контакту із професорами, які допомогли б їй знайти себе серед поплутаних світоглядових доріг. Кожний з нас мав таки чи то професорів, чи старших колег з українських студентських організацій. Наскільки ж більше потребують їх наші сучасні студенти.

Для плекання національної свідомости в нестудентських організаціях не вистачає тільки того, щоб возити молодь на з'їзди чи інші свя-

та „братніх" організацій дорослих громадян, чи вчити їх дечого із українознавства, плекати тільки дуже не суттєві елементи української культури, занедбуючи українську школу, не навчивши їх української мови, не збудивши у них духових зацікавлень зв'язаних із українством, чи щоб постійно аж до знудження „журитися" станом нашої молоді у формі статтей, до того часто повних обвинувачень звернених в бік цієї молоді.

Коли б ми кожночасно поважно старалися зрозуміти причини стану молодечого відтинка у нашій спільноті, ми б усвідомляли собі, що для цього ми робимо дуже мало. Що формує душі наших молодих? Учителі державних шкіл, які далекі від наших проблем, різна, але не українська книжка, кіно, телевізія, радіо, товариство сусідів? Чим протидіємо цьому? Домашнім вихованням, українською школою, молодіжними організаціями. Це важливі чинники. Але бракує нам ще таких могутніх засобів як театр, видання для дітвори і молоді, літературних творів із тематикою, проблемами, типами і ситуаціями із сучасного, близького нашій молоді життя, піднесення рівня навчання в українознавчих школах, використання радіо, яке одиноко доступне покищо нам, для контакту із молодим поколінням, поширенням мережі осель, таборів, пожвавлення спортової діяльности тощо.

Все ж рішальним тут, як і скрізь, будуть люди, провідники, їх вартість і духова сила. Вишколені фахівці — виховники, інструктори для окремих ділянок праці (культурно-освітня, дітовиховна, господарська, зможуть збудити поважне зацікавлення такими формами діяльности як театр, хоровий спів, музика, танці народні й балет, література, журналістика, малярство, вишивка, писанчарство, кераміка, вироби з дерева, різні форми тіловиховання, а все це виповняє життя молодої людини. Коли ж відбувається під вмілив керівництвом, з певним ідейним аспектом, з дбайливістю про норми поведінки — це і буде виховання, що непомітно закарбовує на душі, почуваннях, інтелекті ті імпульси, які рішають про духовість людини. Виховників-провідників для молодечих організацій зможемо згодом знайти серед молоді. Треба тільки допомогти молодечим організаціям створити пригожі умовини для їх вияву.

Молодіжна організація, оточена вмілою опікою старших, яка шанує індивідуальність молоді, цінить творчу ініціятиву, підсилює її самостійність, це найкраща школа для характеру, для вишколу майбутніх громадських провідників, це найкраще русло для спрямування природньої молодої сили у здорове, національне русло.

Вісті СФУЖО

УКРАЇНКА НА МІЖНАРОДНЬОМУ КОНҐРЕСІ В ТРІЄСТІ

Дня 31 серпня ц. р. закінчився Конґрес Міжнарод. Жін. Союзу у Трієсті. Преставниця СФУЖО, д-р Наталія Пазуняк із Филаделфії, що була в ролі заприязненої делегатки, мала кілька разів нагоду до виступу. Вперше при репрезентації делегаток, що прибули з 39 країн. Дня 28 серпня зложила короткий звіт із праці СФУЖО, а потім брала участь у різних комісіях.

Гаслом Конґресу є „Декларація Прав Людини, Ідеал і здійснення". До тієї теми пані д-р Пазуняк зложила коротке насвітлення релігійного переслідування в СССР.

Окрім неї взяла участь у Конґресі панна Ольга Даниляк, керівник Порадні Суспільної Опіки з Торонто.

Представниця СФУЖО на Шевченкових Днях у Вінніпеґу

На Шевченкових Днях, що відбулись 4-6 вересня ц. р. у Вінніпеґу Комітет Українок Канади запросив із доповіддю на свою Сесію пані мґр. Ірину Пеленську, пресову референтку СФУЖО, з Филаделфії. У цій доповіді п. н. „Від Катерини до Неофітів" змальовано розвиток жіночих постатей у творчості Т. Шевченка.

З нагоди побуту в Вінніпеґу представниця СФУЖО взяла також участь у VII Сесії Панамерикансько-Української Конференції для підготови Світового Конґресу Українців.

В жалібні роковини

В місяці вересні минув рік, як відійшов у вічність бл. п. Ілля Симчич, заслужений громадянин м. Вінніпеґу, добрий муж Марії Симчич, люблячий батько синів Бориса та Івана. В його світлу память, дружина Марія складає „невянучий вінок" на прес фонд „Променя" $25.00.

Блискуча зірка на небозводі

В однім з недавніх чисел „Ґлоб оф Мейл", в суботній додатковій секції, дві сторінки були заповнені ілюстраціями талановитої студентки — Соні Мельник — ліричне сопрано. Соня побирає лекції в Торонтонській Королівській Консерваторії Музики.

Для виступів у фотозніманні спеціяльно для вище зазначеного журналу, Соню призначила дирекція Королівської Консерваторії Музики. Разом з нею виступав принципал Консерваторії — д-р Ітторе Мацюлені і голова публікації. Соня була вибрана з поміж інших студентів за її високі марки в студіях музики та відданості і самопосвяті в імя прекрасного мистецтва.

Соня народилась в Едмонтоні. Початкову музичну освіту вона почала в дуже ранньому віці, бо на 9-тім році вона вже побирала лекції на піяно, а рік пізніше вже вивчала перші абетки співу.

При закінченні кожного шкільного року, по іспитах, Соня виступала в багатьох музичних фестивалях. По закінченні „Гай Скул" (гімназії), в неї було непереможне бажання далі студіювати, особливо спів, якому вона присвячувала ввесь свій час, і тоді ж вона ще вчила музики інших студентів в початкуючих клясах.

Навесні, 1963 року, один з учителів музики в Едмонтоні, порадив Соні виїхати до східньої Канади для продовження студій. Соня послухала його доброї поради, подала аплікацію і восени її прийняняли до Королівської Музичної Консерваторії в Торонто і була вона призначена до старшої кляси.

В жовтні, 1963 року, Соня одержала стипендію в клясі сольоспів в „Опера Скул". Тепер Соня доповнює свою музичну освіту і є перед одержанням диплому A.R.C.T., в обидвох — співі і гри на піяно.

Від часу її виступу на власному першому концерті, Соня вже рішила залишитися далі на сході Канади, щоб продовжувати свої змагання в музичній кар'єрі.

Соня є донькою д-ра Дмитра і Анни Мельників в Едмонтоні. Вона має брата-близнюка Данила, також в Едмонтоні, який кінчить комерційний курс в Албертійському університеті.

В часі науки в недільній школі в Едмонтоні Соня одержала була нагороду за найкращий поступ. Вона була членкою Союзу Української Молоді Канади, молодшого, а опісля старшого відділів. Виступала вона в багатьох концертах, співаючи сольо і в дуетах, аж поки виїхала до Торонто. Була активна також в церковнім хорі при церкві св. Івана в Едмонтоні через 6 років. В роках 1956 і 1957-мім вона була на літніх курсах українознавства в Колеґії св. Андрея у Вінніпеґу.

Соня належала в Едмонтоні до аматорської групи опери, виступаючи в багатьох виставах, граючи менші співацькі арії, як „Die Fledermaus" або „Il Trovator". Виїжджаючи до Торонто, Соня була примушена відмовитись від ролі в опері Пуччіні „Мадам Батерфлай", яку мала ставити Товариство Опери Едмонтону.

Торонто з нетерпінням очікує виступу Соні, як гостя соліста на Коронаційному бенкеті і балі Інституту св. Володимира, що відбудеться 26-го вересня, 1964 року в Торонто.

Анна Фіґус.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Нова адреса Канцелярії Союзу

З початком м. жовтня канцелярію Союзу Українок Канади в Гемилтоні перенесено з вулиці Бартон до іншого приміщення. Адреса канцелярії Союзу така:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St. Hamilton, Ont.

—o—

Звіт з конференції Союзу

В слідуючім числі журнала буде поміщено повний звіт з конференції, що відбулась у Вінніпеґу 3-го липня 1964 року у приміщенні Катедральної залі п. ч. 1175 Мейн вул.

—o—

У 20-ліття Комітету Українок Канади

Союз Українок Канади, як одна з домініяльних організацій, взяла участь у святковій сесії Комітету Українок Канади, що відбулась в пятницю, 4-го вересня в домі КУК у Вінніпеґу. Центральну управу заступала офіційно пані Ольга Завісляк, голова Пров. Екзекутиви на Манітобу.

—o—

Провінціяльні з'їзди

Незабаром почнуться провінціяльні осінні з'їзди в таких провінціях — східня Канада — в Монтреалі, в Манітобі відбудеться з'їзд у Вінніпеґу, в Албертi в Едмонтоні і в Британській Колумбії у Ванкувері. На з'їздах буде присутня голова Союзу, пані А. Токарик.

Олександра Черненко

Шевченко у Вашинґтоні

Багато мрій, немов золоте павутиння снує кожна людина в своєму житті. Воно чудовим мереживом прикрашує монотонні щоденні будні чи наші нераз такі задимлені турботами дороги. Ми хочемо внести наш внутрішній світ у кожну дощеву сльозинку, щоб побачити там щось протилежного від того, чим стеляться наші дні, побачити щось хвилююче-чудового, відчути щось наснажуюче-взнеслого. І скільки разів це тонесеньке легеньке павутиння при найменшому подуві вітру рветься, розлітається й зникає в недосяжних просторах, ми наново творимо свою казку, віримо й надіємося, щоб пройти життя з усміхом і відвагою, напружуємо свою волю, щоб досягти бажаної мети. Кругом нас світ такий гарний, такий радісний, величний і таємний. А водночас цей же самий світ такий жорстокий, такий до краю болісний. Світла й тіні проникають кожний листочок, найменшу травинку, цілу нашу землю. В світлотінях б'ються ритми наших сердець. І тому так багато непорозумінь, так багато нерозгаданих проблем, конфліктів і контрастів зустрічаємо на кожному відтинку життя, Я знаю, що світло й тінь — радість і смуток будуть неодмінно моїми нерозлучними супутницями у цій вже так давно вимріяній подорожі. Пишу — „так давно", бо ось від кількох років плянувала я виїхати у вакаційному сезоні в інший світ, оглянути міста ЗДА, а головно відвідати свою родину в Детройті, яку не бачила вже майже 20 років, але завжди перешкоди були важливіші. Цього року проголошено відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні на 27 червня. Моя постанова стає невідкличною, всі перешкоди здаються дрібними, мрія стає дійсністю.

Одне — однісіньке слово — Шевченко — і сиплються навалом думки та зворушують уяву глибокі почування. Давно забуті слова поета наново виростають у пам'яті зі свіжою силою:

„ . . . . . Коли
Ми діждемося Вашинґтона
З новим і праведним законом?
А діждемось таки колись!"

А ось вже святкуємо 150-річчя з дня народження Шевченка і ми ще так само питаємо з болісним відчаєм і так само віримо в перемогу правди. О ні, не випадково сказав Шевченко ці слова. Його творчість і життя стали нерозлучною частиною історії нашого народу, способу думання нас самих. І коли уважно придивитися сучасності та заглянути у вікна нашої минувшини, то жахом стискається серце, скільки невдач і довготривалої неволі присудила нам доля. Майже ціла наша історія іде кривавими шляхами боротьби за свободу. А боротьба іде так на відтинку державної незалежности, як і на відтинку визнання нас у світі як нації. Ворог, що забрав нашу землю, не тільки винищував наш нарід голодом, масовими розстрілами, виселенням, терором, але ще, фальшуючи правду, обкрадає нас з найсвітлішої доби нашої історії, перекручуючи та присвоюючи собі наші культурні надбання, хоче забрати й нашу душу. Постійна боротьба за рідну, українську мову, за її чистоту — це окрема сторінка нашої трагедії. Тому роля Шевченка в житті народу така виняткова, така глибоко місійна, що визначує його, як післанця Божого для збереження України. Надхненні, пророчі слова поета:

„ . . . . . Возвеличу
Малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло їх
Поставлю СЛОВО . . ."

виконували й виконують своє призначення. Бо тоді, коли наш нарід, знеможений і розбитий, здесяткований ворогом і зневірений, лежав у німій аґонії, з'явився Шевченко, щоб зірвати цю паполому безнадії та воскресити його до свідомої, духової сили в боротьбі за волю. Сьогодні розсипані ми по всіх державах світу, заглиблені в свої провінційні інтереси, в свої дрібні антаґонізми, в свої партійні та релігійні сварки, часто-густо особисті амбіції — чи відчуваємо добу в якій живемо? Чи свідомі ми відповідальности перед історією? Чи вповні розуміємо свою ролю в змагу нашого народу на рідних землях і водночас тут між двома потугами на арені світу? Якщо так, то де наш спільний фронт, де наша взаємна любов і пошана, де наші інституції зі штабами платних, висококваліфікованих науковців, що своїми працями про правду й боротьбу України засипували б чужомовні книжкові ринки?

І хоч час до часу, завдяки жертвенній, безкорисній праці одиниць добиваємося по мозольних трудах деяких успіхів, то як це все до болю мало. І ми інстинктовно шукаємо Шевченка. Відчуваємо в ньому нашу підпору, нашу

єдність, нашу силу. Відкриття пам'ятника Шевченкові в метрополії західного світу це велике досягнення нашої спільноти в Америці. Він є символом свободи нашого народу, а водночас буде для нас постійним дороговказом, що це тільки початок тих обов'язків і завдань, що його ЗАПОВІТ поклав нам на плечі.

Багато думок таких і подібних оживали в нашій свідомості, як ми в'їжджали до столиці наймогутнішої держави світу. Всі члени Капелі Бандуристів, і в товаристві мого дорогого дядька Дмитра Черненка, з якими я відбула цю подорож з Детройту, прилягли до вікон автобуса. „Дивіться" — хтось вигукнув із капелян — „місто, неначе побудоване серед лісу". І дійсно, гущавина зелені широкими вулицями розпадалася перед нами, серед якої виростали білі мальви прекрасних будов. Над цілою, зеленобілою панорамою міста безперервно вилітав стрілою, немов до неба пнувся вузький, височезний обеліск Вашинґтона. Вже сонце на заході розкинуло широкою смугою свою багряну мантію, і падали шматки рожевого неба крізь зелену сітку розлогих гілляк із старих величезних дубів і лип. Ми прибули до Вашинґтону 25 червня увечорі.

Капеляни поспішали на свою останню пробу перед завтрішнім, святочним концертом, а я з моїм другим дядьком Василем Черненком пішла навстріч світлам, що різнобарвною райдугою запалили місто. Вночі Вашинґтон купається у барвах фантастичних реклям з розкішними, елеґантними виставами крамниць і торговельних центрів. Модерні апартаменти, готелі й ресторани, переповнені людьми вулиці, де чути різні мови й видно майже всі раси світу, ряди амбасад з прапорами чужих держав характеризують це місто як центр політичного життя цілого світу. І дивилося воно на нас крижаними очима байдужности, бо ніде, ніде усміхом сонця й теплотою блакиті не маяв радісно синьо-жовтий прапор, немов би не було такого народу, неначе б не існував він на світі. І в це далеке чуже місто, в це зимне серце народів і держав, прибудуть тисячі дітей мовчазного народу. Чи прибудуть тисячі? Чи прибудуть? І страшно робиться, якщо не прибудуть, не заллють його горіючим морем любови до України, не піднесуть стягу своєї національної гордости й єдности. І думка птахом закритим у клітці цього питання стократно б'ється до болю, безсильно. Ні, ні! Прибудуть! Прибудуть зі всіх закутин вільного світу поклонитися великому синові свого народу.

Наступний день пройшов під знаком оглядин міста, і тільки потвердив наше перше враження, що Вашинґтон найгарніше місто Америки. На особливу увагу заслуговує величезний, з білого каменя збудований „Юнайтед Стейт Кепітел". Середня могутня копула, окружена колюмнами, зі статуєю Свободи на самому верху, маєстатично височіє, як символ сили й єдности, як „е плюрібус унум", над містом і цілою державою. Архітектонічною красою вирізняються: Найвищий суд, музей і Білий дім, де вирішується доля ЗДА. Пам'ятники Джефферсонові і Лінкольнові побудовані в стилі грецьких пантеонів. Колосальне враження викликує велика сидяча постать Лінкольна на мармуровому п'єдесталі, окружена високими колюмнами з написом:

„В цій святині, як в серцях людей, для яких він врятував єдність, пам'ять про Абрахама Лінкольна зберігається назавжди".

І взагалі ціле місто, що рясніє барвистими квітниками, де серед чудових парків і алей б'ють водограї, переповнене різнородними різьбами, пам'ятниками й статуями. Тут хода кожної доби історії прибила свою печатку, тут з кожного закутка міста віє минувшина духовим осягом. Велике поле „Арлінґтон Семетері" зворушує і хвилює. Під розлогими конарами могутніх старих дерев довжезними рядами біліють, немов лілеї, скромні однакові білі надмогильні плити найвизначніших синів цієї держави. Високо на зеленій мураві, де розбігаються дороги, ще свіжа, обсипана квітами могила президента Кеннеді. І вічний вогонь горить, вічний вогонь людського духа, якого не переможе темне царство смерти. Ось так чужий нарід шанує й звеличує своїх будівничих, бо тільки на тривких стовпах минувшини може вирости могутня будова майбутности.

В годині 8:30 вечора почався святочний концерт Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка у великій залі „Конститюшен Голл". Капеля виступала в повному складі з участю своїх найкращих солістів, в чудових козацьких строях, під керівництвом Івана Задорожного. Концерт прозвучав як велична прелюдія до тих зворушливих моментів, що нас чекали завтра, в день відкриття пам'ятника Шевченкові. При звуках стострунних бандур, могутнє Слово Тараса відкрило нам знову наш рідний український світ, перенесло нас у рідні степи, міста й села. І, втонувши у звуках пісні, ми понесли з нею нашу невгасиму тугу до берегів Дніпра, до далекої дорогої могили в Каневі.

Рідна пісне! Як довго тут на чужині ти торкатимеш глибин нашої душі, то вона твоя і ми всеціло твої й понесемо тебе по цілому світі на славу тих, що творили тебе крізь довгі століття нашої бурхливої історії!

Хвала нашим Бандуристам, що плекають тебе як найдорожчий самоцвіт і підносять до вершин музичної культури!

День 27 червня вранці ми зустріли дуже неспокійні. На жаль, велика заля „Конституціон Голл" на вчорашньому концерті тільки до половини була заповнена. І знову темні тіні смутку захмарювали настрій надійного, соняшного ранку. Як багато приїде земляків до Вашинґтону? Чи маніфестація української сили буде дійсно величною? Чи витримаємо іспит нашої єдности, нашої зрілости, нашої любови до поневоленої батьківщини? Одначе ці всі хвилюючі питання в мить погасли від подуву новин. Наспіли вістки, що готелі так переповнені, що неможливо дістати кімнату у Вашинґтоні. Теж керівники готелю, в якому ми затрималися, розгублені і здивовані признали, що це перший раз відколи ведуть цей готель, безперервно, цілу ніч телефони не дали їм спати, що мусіли помагати й розшукувати приміщення для приїжджих на перефиріях Вашинґтону, що поліція нарахувала вже десятки тисяч прибулих, що скликано около 700 членів поліції для втримання порядку, що за дві години доступ до пам'ятника автобусами і таксівками буде закритий, що на дорогах до Вашинґтону цілу ніч і ще далі „трефік джем" і т. д.

І могутнім гимном радости виросла давня пісня поета, як нова хвилююче-незабутня дійсність:

„Зоряного ранку припади вухом до землі —
. . . . . ідуть
То десь із сел і хуторів ідуть до Київа —
Шляхами, стежками, обніжками.
І б'ються в їх серця у такт
— ідуть! ідуть!
Там над шляхами, стежками, обніжками.
Ідуть!
І всі сміються, як вино:
І всі співають, як вино:
Я — дужий народ.
Я молодий!"

І вони ідуть до свого Кобзаря зворушено радісні, в переможному зриві душевного піднесення, але вже не стежками й обніжками, а битими дорогами, широкими шляхами, автами, автобусами, поїздами й літаками зі всіх частин вільного далекого світу.

Вже в 10 годині ранку площа біля закритого жовтим шовком пам'ятника Шевченкові

Памятник Шевченкові у Вашингтоні

була майже заповнена людьми. Невтомно працювала організація українських впорядчиків з синьо-жовтими опасками на рукавах. Не дивно, що інспектор Вайт мусів визнати в місцевому часописі „Вашинґтон Пост", що українці це „вел бегейвд груп".

Побачивши фотографічну камеру, підійшов до мене незнайомий священик і попросив зробити йому знімку під закритим ще пам'ятником Шевченкові. „Ось бачите" говорив ніяковіючи, „я дуже втомлений, цілу ніч не спав, пильнуючи пам'ятника". „Чому, отче?" — дивуюся. „Вчора увечорі, прийшовши сюди, я побачив підозрілих типів, що кружляли, мов чорні ворони, так вирішив пильнувати, щоб не дай Боже, ворожа рука тут якого лиха, ну, знаєте, яку бомбу не підклала". Я виконала бажання і записуючи адресу, щоб пізніше вислати фото-знімку, замітила: „Ви отче, греко-католицький священик". — „А чи не все одно, греко-католицький чи православний? Ми всі українці, й один у нас Шевченко!" — вигукнув, зникаючи в натовпі людей. „Ми всі українці й один у нас Шевченко!" — повторяла я ще довго із втіхою. О, коли б ми всі так думали! (Далі буде)

Дмитро Міщенко

СІВЕРЯНИ

РОМАН

ЕПІЛОГ

І знов настало літо. Висока могила за градською стіною поросла буйною зеленню, дуби встигли скинути з себе вигорілі на сонці шати й одягтися в пишне, омолоджуюче їх вбрання... Між ровом та лісом пролягла за цей час бита стезя: і князь, і подруги не забували Чорни, щосвята ходили до неї на одвідини, квітчали могилу її квітами. А завтра, в річницю смерті, має справлятись там і тризна. Чорний оголосив про це повсюдно: не тільки чернігівці — все Подесення запрошене на поминки. Тому так людно в ці дні на дорогах — ідуть ратаї і сіл, збираються до града княжого гудці, каліки перехожі. Тільки вночі й стихає гомін: хто в приятелів лягає на спочинок, а хто й серед лісів, у дуплі старого-престалого дуба.

До тиші в острозі прислухалися, здавалось, і гаї довколишні. Стояли високі, темні, не вміру похмурні, немов передчували наближення якихось нерадісних подій. Тінь від них падала не лише на стіни — на весь окольний град, зримо применшуючи його перед дитинцем, а то й зовсім ховаючи од людського ока.

Але не всі й спочивали цієї спокійної передтризневої ночі. Десь незадовго до світанку тишу під стінами Чернігова порушило кінське форкання, потім хруснув сушняк під ногами, і на узлісся виїхав комонник. Приглядівся в один кінець, у другий, далі насторожився, силиться вловити якісь невиразні звуки; зрештою нюхає поперед себе повітря і повертає ліворуч. Невдовзі натрапляє на високу, темніючу перед самими очима могилу, спішується. Довго стоїть біля підніжжя, потім опускається на вкопаний поруч камінь, задумується.

„Як темно тут, — завважує про себе. — Яка гнітюча тиша! Немовби під землею. Еге, мабуть, отак і під землею, у таємничім небутті: ні світла, ні життя — одні мовчазні тіні. І спокій. Мертвий спокій!"

Подорожній пробує уявити собі, що жде померлих там, у царстві тіней, та уява його безсила проникнути в таємниці Вираю і непомітно вислизає на поверхню, на лоно матері-землі.

„Ні, ні, — перечить сам собі комонник. — Вирішене є вирішеним. Назад не буде воротя. Та й дня такого більше вже не буде. Тризна в річницю смерті, — остання нагода довести невинність. А життя... Життя і так не є уже життям. З цими образами, із муками цими я й так на тінь, здається, схожий. І надії нема, і надія вмерла. В оцій могилі ось лежить, разом із прахом".

Подорожній дивиться якийсь час у підніжжя насипу — пильно, замислено, ніби веде з кимсь нечутну для можливих свідків розмову, потім зводиться на ноги, повільно, але твердо сходить на могилу.

„Отут, — вирішує про себе, — на самій верховині. Щоб здалеку помітили, ще до початку тризни. Щоб зрозуміли, що сам вчинив се діло".

Розглядаючись, молодець непомітно зрушує ногою полишений кимсь камінець. Не встигає збагнути, звідки той шурхіт, як знизу оглушує його чийсь гучний і наляканий видно, голос.

— Хто там?

Оклик мало не валить із ніг, але цікавість одразу ж повертає подорожньому силу, гонить мимовільний страх.

„Боги, голос, здається, знайомий!"

Подорожній робить крок, приглядається до поміченої тепер уже по другий бік могили постаті.

— Хто ти єси? — гучніше й виразніше запитують знизу.

„Князь", — догадується подорожній, але, не певний ще, кидається вниз, прямо на темну, схожу на тінь, постать.

— Князь Олег? — питає вкрай здивованим голосом. — Яким це чудом?

Той робить рішучий крок і теж приглядається до подорожнього.

— Всеволод?! — вигукує по довгім, не зрозумілім для самого себе мовчанні. — То ти... живий?

Слова ці нагадують минуле літо, і Всеволод одразу ж холоне.

— Як бачиш, князю.

Думки пливуть тепер, як течія річкова, а в серці бурею здіймається неприспаний гнів, не потішені помстою болі.

„Хіба поквитатися?"

Рука мимоволі тягнеться до меча, хочеться відступити крок назад і нагадати невдячному князьку той день, коли він кинув у натовп слова: „Женіть його! Чого дивитесь?" О-о, як хотілося б поквитатися з ним! Але шкода, трупи не розкажуть сіверянам, що сталося тут. Навпаки, ще більше зганьблять. Саме його, Всеволода, зганьблять. Сіверяни не повірять, не подумають навіть, що він офірував собою. Скажуть, помщавсь Олегові і сам загинув у двобої.

— Сідай, поговоримо, — обриває князь його роздуми й показує на лаву, яка темніла поруч.

Всеволод зирить на нього спідлоба, проте скоряється, йде.

— Як же ти зніс ті побої, ті несамовиті удари розлюченої юрби? — питає для годиться князь.

— Живучий, значить.

Олег відчув у тих словах недружелюбність і не знав, як повести далі річ. Але й мовчати незручно було: адже, як-не-як, винен перед сим витязем.

— Я не думав тоді, що гнів сіверян вилється в таку розправу, — знайшовся він нарешті. — Ну, проженуть, гадав собі, й усе.

— А гнати, виходить, треба було?

І знов запанувала тиша. Сумна й небажана тиша.

— Повір, я не зичив тобі лиха, — винувато заговорив Олег. — Мені, навпаки, хотілося, щоб ти лишився живим.

Всеволода, видно, не здивувало таке пояснення. А може, просто не повірив князю. Сидів, дивився перед себе і думав. Довго, не по-молодечому напружено, аж поки цікавість не перемогла у ньому гнів.

— Князь прийшов уклонитися праху? — показав на могилу Чорни.

— Ти вгадав, — охоче відгукнувся Олег. — Прийшов уклонитися праху незабутньої княжни.

— А чому серед ночі?

— Бо у князів дня на се немає: на світанку іду з дружиною на ворогів своїх, хозарів. Кирій, виявляється, утік тоді і нову рать тепер гуртує проти нас.

— Ідеш, не справивши тризни? — дивується парубок. — Адже вона не за горами: до сніданку всі сіверяни будуть тут.

Олег обернувся до нього і, посуворівши, сказав:

— Ми тризну справим у кривавій січі, вина добудемо в борні. Знай: за смерть сю дорого заплатять нам хозари — кістьми та тугою засіем їх степи.

Князь змовк і ще дужче похнюпився.

Мовчав і Всеволод.

— А ти прийшов справляти тризну? — недружелюбно запитав Олег.

Всеволод зиркнув на нього, але сказати не сказав нічого.

— Чому ж мовчиш?

— А я у князя не в холопах! — злісно огризнувся парубок.

Олег теж спалахнув, та, знаючи Всеволода як доброго витязя і розуміючи, що він тут один на один із ним, стримався й пом'якшив голос.

— Даремно гніваєшся. Не о холопцтві річ іде. Дивуюся, чому тиняєшся по лісах і не повернешся в дружину.

— В яку? — поцікавився Всеволод.

— Ну, хоча б до мене, — не розгубився Олег. — До князя Чорного тобі, певне, незручно йти, а до мене чому ж. Я візьму тебе в дружинники охоче. Бо знаю, що ти хоробрий витязь, справжній ратний муж. Та й гнів у серці маєш на хозарів. Адже... адже ти любив княжну. Чому ж не помстишся за неї? Чому не втопиш муки своєї в крові хозарській? Знай, походи, січа — найкращі тому ліки: і болі змієш, і тугу рознесеш. А там і славу здобудеш. Можливо, навіть кращу, аніж мав.

— Нащо вона мені, слава, — байдуже кинув парубок.

— Як нащо?

Князь хотів було пояснити, нащо потрібна дружинникам слава, та не знайшовся одразу і, запнувшись, змовк. Аж згодом, відходячи, кинув на прощання:

— Як хочеш. Одначе я радив би. В походах все-таки ліпше, ніж тут, у лісі.

Ступив кілька кроків і знову став, обернувся до Всеволода.

— Подумай, витязю. До ранку матимеш ще час. А надумаєш, скачи прямо на Солоний шлях. Кінь борзий у тебе, наздожене.

Сказав — і зник у темряві. А Всеволод і усом не повів. Як сидів, так і лишився сидіти: мовчазний, замислений і байдужий до всього.

„В походах ліпше все-таки", — пригадав якось Олегові слова. Що ж, можливо, й так, комусь, можливо, й ліпше. Але він і там уже не знайде втіхи, для нього й там не буде забуття. Та й як же це: зникнути, не змивши з себе ганьби, піти в чужі краї, не довівши своєї невинності?.. Ні, ні, сього він не зробить. Нащо йому все те — утіха, слава? Нащо тікати кудись, ко-

ли немає надії зустріти там княжну, коли він певен, що її уже не буде між людей, ні тут ні там — ніде уже не буде! А без неї і світ не милий. Без неї... Та що казать. Йому лишається одне: піти з життя. Раз не може жити, значить, треба йти. Але йти так, щоб смерть змила ганьбу, переконала сіверян, що він не винен, що любив княжну над усе на світі, більше, ніж будь-хто в світі.

І він се зробить. Тризна є якраз доброю нагодою з'єднатися з княжною. Тризна допоможе йому покінчити з усім: з життям, з страждannями в самотині, з ганьбою, яка і принижує, і знеславлює його. Один удар ножа і все. Сіверяни повірять, знайдуть на могилі княжни його труп і повірять. Бо такий закон, з віків переданий їм звичай: хто умирає в день тризни на могилі покійника, той був і лишається вірним йому до кінця. Він не винен, скажуть. Він так любив княжну, що не міг жити без неї. Як лебідь без лебедиці.

„Як лебідь без лебедиці".

Всеволод підводить голову, і думка його блискавкою перелітає на пасовисько, на те миле серцю пасовисько, де всьому вільно, просторо і де так несподівано сталася смерть лебедиці. А потім лебедя.

Як він просто і як рішуче покінчив з собою. Знявся в височінь, крикнув щось на прощання і — опукою вниз. Не вагаючись, не думаючи, що поруч затишне озеро, такі ж прекрасні лебедиці, що довкола чиста блакить неба. Склав крила — і униз. Щоб не було сумніву. Щоб напевне.

А він? Чи вистачить у нього мужності зняти на себе руку? Чи зможе він зробити це так гордо і так рішуче, як лебідь? „Усе прекрасне вмирає гордо". Хто се сказав? Батько?.. О так. Усе прекрасне вмирає гордо. Як лебідь. Як княжна... Але чому вмирає? Чому прекрасне повинно вмирати? Та ще й передчасно. Чи не... Чи не безвихідь штовхає його на це? Чи не тому згинули лебідь, княжна, що не було уже надії? У лебедя — на кохання, у княжни — на рятунок.

Всеволод ширить здивовані цим відкриттям очі і довго не може впоратися з напливаючими на нього думками.

А що, як... А що, коли Олег правду казав? Що, коли ним, Всеволодом, не все ще втрачено? Лебідь живе лише для любові. Він раз парується в житті. Йому справді нічого було більше робити. А в нього, крім любові до княжни, є ще й обов'язок: помститись хозарам за спричинені їй кривди, за смерть. У нього є батько, земля... Невже йому справді рано лишати цей світ? Невже він не зніме-таки на себе руку і піде з Олегом на хозарів?

Ні, ні... Геть сі думки. Наверх, на могилу мерщій! І годі відкладати: незабаром світанок, а там і тризна.

Всеволод стає на рівні ноги і, розгледівшись, виходить на могилу.

— Прощай, мій батьку дорогий, — звертається він до сіріючої на сході далечини, кудись аж за Десну. — Прости, що рано так іду від тебе, що мук завдам ударом цим, на себе ж знятим... Так і не потішив ти себе вістями про помсту над князем. А тепер, мабуть, і не потішиш: надто високо сидить він на столі. Та й літа у тебе вже не ті, і надії вже не буде — в могилу піде вона разом із сином. А без надії образа з'їсть тебе, як шашіль... Тож прости. За все прости! І ви простіть, ліси мої безкраї, єдині друзі і потішники в житті.

Вороний зачув, певне, голос господаря, тихо й благаюче якось озвався з узлісся.

— О друже мій, — згадує про нього Всеволод. — Який же я невдячний! Тебе, найближчого товариша — і мало не забув.

Похапцем спускається вниз, пестить зраділого коня.

— Прости мені, товаришу мій любий. Прости й прощай. Господар твій іде від тебе в небуття. Не буде вже ганяти по лісах, по пасовиську. Не кликне вранці диким свистом і не накаже: неси, мій коню, на Солоний шлях, через студену Десну, до стольного града Чернігова... О-о, тепер уже не накаже! Бо немає тієї дівчарівниці, що манила його і денно і нощно, що сяйвом ясним стояла перед очима, мрією солодкою холопові була. І тішила надії, пробуджені від сну бажання... Тепер її нема. Чуєш, друже мій, нема. І не буде.

Всеволод зазирає коневі у очі, шукає співчуття. І кінь розуміє господаря, суне під пахву голову, горнеться до нього, ніби благає не ходити, бути, як завжди, при ньому.

Але парубок боїться розніжитись і відмовляється від тієї ласки.

— Прощай, товаришу. Коли утрапиш, йди назад, на наше пасовисько. Хай знає батько, що син його ніколи вже не вернеться. А ні, шукай собі господаря у сих лісах, по праву руч Десни.

Обняв, як друга, Вороного і повагом пішов до могили. Біля підніжжя знову зупинився,

(Закінчення на стор. 19)

PROMIN

Vol. V. No. 9-10 ENGLISH SECTION September-October 1964

HOW THE PERFORMING ARTS GAIN FROM THE TALENTS OF NEWCOMERS*

Films

A Canadian film maker who has caught the attention of audiences all over the world is Norman McLaren, originally from Scotland. "No one can ignore a McLaren film," a critic wrote recently. "You are either delighted, startled or enraged." For more than twenty years McLaren has been working with the National Film Board.

McLaren is an experimental film maker who has originated such techniques as drawing his cartoons directly on to the film itself. Many consider that his most powerful film is **Neighbours**, a satire on war, which, like many other McLaren films, has won several international awards. Other award-winning films include **Blinkity Blank**, and the humorous **Rythmetic** and **A Chairy Tale.** McLaren has worked under the sponsorship of Unesco in China and India showing artists in those countries the teaching value of filmstrips, slides, animated cartoons and other graphic devices.

Rene Bonniere came to Canada in 1955 after eight years of film and television work in France. He is at present with Crawley Films. Critics have pointed out that Bonniere's filmed series **St. Lawrence North** and his prize-winning hour-long feature **The Annanacks**, seen on CBC-TV, have made an important contribution to mutual understanding among Canadians of English, French, Indian and Eskimo origins. His recent colour feature film, **Ville Jolie**, was shot simultaneously in French and English, using bilingual actors in Montreal.

An independently made short film is **Run!** with script and direction by Polish-born Jack Kuper, a CBC graphics artist who also writes television plays. **Run!**, made in 1961, is Kuper's first film and concerns a man running through life, striving to get ahead, and never having time to stop and enjoy the pleasures around him. The film has been shown at Venice and other film festivals.

Opera

Although it is only recently that opera has taken root in Canada, it is beginning to grow and flourish in an increasing number of centres. The Canadian Opera Company based in Toronto, the Opera Guild of Montreal and the Vancouver Opera Association are some of the larger companies and there are smaller groups in such centres as Halifax, Quebec, Regina and Edmonton.

The influx of experienced directors and singers among the immigrants has contributed in no small measure to the success of this new musical venture.

Take the Canadian Opera Company, for instance. It grew out of the Opera Festival Company of Toronto which had its beginning in 1950. It was formed largely through the energetic efforts of Dr. Arnold Walter who came to Canada from Austria in 1937. Dr. Walter is now director of the Faculty of Music at the University of Toronto.

Herman Geiger-Torel, the present general director, has been described as "the life and soul of the company." He was forced to flee from Germany and spent about fifteen years working in opera houses in Europe and South America before coming to Canada in 1948. In the years since then he has made opera a lively and respected part of the Canadian artistic scene.

Another conductor and director with the Canadian Opera Company is Ernesto Barbini. Born in Venice, he started conducting at the age of seventeen and had conducted operas in many cities in Italy and the United States before coming to Canada.

Among the leading soloists with the Canadian Opera Company are bass Jan Rubes, Soprano Ilona Kombrink and mezzo soprano Irene Loosberg. Rubes is a voluntary exile from Czechoslovakia. In the fifteen or so years that he has been in Canada, he has starred repeatedly with the Canadian Opera Company, the CBC Opera and in operas produced at the Vancouver Festival and elsewhere.

Ilona Kombrink, of American birth, is married to a Canadian and now lives in Toronto. She has sung many leading roles with the Canadian Opera Company and has made successful appearances at the Vancouver Festival, the Stratford Festival (**The Gondoliers**, 1962), and on television. Irene Loosberg, a refugee from Estonia, has made her home in Canada since 1952. She has performed with the Canadian Opera and other companies and has sung as soloist with the Toronto Mendelssohn Choir.

Each year the Company organizes tours to as many as eighty communities in eastern and western Canada. This gives a large number of people the

opportunity to enjoy opera and also makes it possible for many Canadian artists to be employed for a relatively long period during the year.

At the Banff School of Fine Arts Dr. Ernesto Vinci, head of the singing and opera division, has been producing a succession of excellent operas for about a decade. These operas usually go on tour to Edmonton, Calgary and other centres in Alberta and have met with a warm response. Dr. Vinci, who comes from Italy, believes that the good audience reaction to the Banff productions is due largely to the fact that they are sung in English. This confirms his belief that opera can flourish only where it is given in the native tongue.

Edmonton has started an opera venture of its own — the Edmonton Professional Opera Association. Among the leading soloists is Ermanno Mauro, an Italian-born tenor, who won a Metropolitan Opera audition in the Western Canada series.

In Vancouver several operas produced by the Vancouver Opera Association have been conducted by Otto Werner-Mueller whose background is German. He is on the staff of the Montreal Conservatory, has conducted operas in many centres in North America and is frequently heard on the French network as guest conductor of the CBC Symphony Orchestra.

In recent years a number of fine operas have been produced on CBC-Television. Outstanding was Verdi's **Otello,** produced and directed by Franz Kraemer, conducted by Ernesto Barbini and with Ilona Kombrink as Desdemona. Kraemer was born in Vienna and came to Canada early in the second World War. For many years now he has been with CBC-TV. Although he usually specializes in musical programs, he was responsible for the production of Moliere's comedy **Le Medecin malgre lui,** directed by Jean Gascon and shown in French on the English network.

Ballet

Early in 1964 the National Ballet Company danced for the first time an exciting new ballet, **The House of Atreus,** with three Canadians collaborating as choreographer, composer and designer. It was a milestone in the development of this company whose artistic director is Celia Franca. Miss Franca came to Canada from England in 1950 at the request of a number of persons who were interested in establishing a professional ballet company that would draw on dancers from all parts of Canada. She had been a ballerina with the Sadlers' Wells Company of London and was an experienced ballet mistress and director.

The National Ballet made its debut in Toronto in 1951 with a program of simplified dances. Its growing repertoire now includes many ballets by Canadian and English choreographers as well as traditional classical favourites. The company makes regular tours of Canada and the United States and has also visited Mexico.

Miss Franca was the leading ballerina of the National Ballet until February 1959 when she gave her last performance as Giselle in Toronto. She is continuing as artistic director of the company and is also director of the National Ballet School which grew out of the summer school for ballet dancers founded by her in Toronto several years ago. This school which teaches academic subjects as well as ballet was the first of its kind in North America to be directly affiliated with a professional company. It has attracted a number of distinguished guest instructors from the Bolshoi Ballet and Britain's Royal Ballet.

A sparkling addition to the National Ballet is Galina Samtsova, who scored a triumph recently as Juliet in the company's production of the three-act ballet **Romeo and Juliet.** Miss Samtsova joined the company in 1960 shortly after coming to Canada from the Ukraine where she was first soloist with the Kiev Opera and Ballet. She had met and married her Canadian-born husband, Alex Ursuliak of Edmonton, when he was studying dancing at Kiev.

In late 1963 Miss Samtsova was loaned by the National Ballet to a ballet company in Paris where, at the first International Dance Festival, she became a smash hit in the title role of Cinderella in the ballet by that name. She won the gold star for the best female dancer at the Festival. As a result of her success she received offers of long-term contracts with several French and English companies. But she decided to stay with the National Ballet. "I owe a lot to the National Ballet," she says, "It gave me self-confidence. And I don't mind travelling but I want a home, too, and so does my husband."

Like the National Ballet, the Royal Winnipeg Ballet, Canada's oldest professional ballet company, was founded by a dancer from England. Gweneth Lloyd arrived in Winnipeg in 1938 and shortly afterwards established the Canadian School of Ballet. Later she organized the Winnipeg Ballet Club which became a professional company in 1949. Miss Lloyd created over thirty original ballets for the company. Two of the best known have western Canadian themes — **Shadow on the Prairie** and **The Shooting of Dan McGrew.**

The Winnipeg company, which is particularly

noted for its modern ballets, has made several tours across Canada, several extensive tours of the United States, and has carried out a regular program of performances for children and television appearances. Miss Lloyd now makes her home in Kelowna, B.C., and directs the Ballet Division of the Banff School of Fine Arts during the summer.

One of the principal dancers with the Royal Winnipeg Ballet is English-born Sonia Taverner who joined the Winnipeg group after several years' experience at the Sadler's Wells Ballet School and the Royal Ballet in London. Among the ballets in the repertoire of the company is **Variations** by Michel Conte, a former native of France who came to Montreal several years ago. His first Canadian ballet was **Le porte-reve**, which was performed on television in 1958. Since then he has worked extensively as a choreographer both for television and the stage.

Canada's youngest professional ballet company is **Les Grands ballets canadiens.** This group, whose vitality and verve have been noted by critics, was founded in 1952 by Ludmilla Chiriaeff. Mrs. Chiriaeff, who remains the artistic director, was born in Latvia of Russian parents. The troupe first performed before an audience in 1955 and has since been seen and enjoyed by many Canadians on television and on its tours in eastern Canada. Early in 1964 **Les Grands ballets** performed a full-length ballet in the handsome new Grande Salle of the Place des Arts, Montreal.

Mrs. Chiriaeff studied dancing in Berlin where her parents had moved after fleeing Russia to Latvia during the Revolution. Later she taught and danced in Paris and Switzerland. It was in Switzerland that she met her husband, Alexis Chiriaeff, also of Russian origin. He was the set designer of the theatre in Lausanne where she was dancing. In Canada, where they immigrated in 1952, their partnership has continued. Mr. Chiriaeff designs the sets and costumes for **Les Grands ballets canadiens** as well as for many plays produced on the French network of the CBC.

Music

Canada has been fortunate in receiving a number of experienced orchestra conductors among the immigrants. A year or two ago it was announced that the first provincial symphony orchestra in the country had been created in New Brunswick. Its nucleus was formed by merging the Saint John Symphony and the Fredericton Civic Orchestra. The conductor is Janis Kalnins from Latvian National Theatre and National Opera.

Galina Samtsova,
dancing Odette in "Swan Lake".

In Halifax, another Latvian, Alfred Strombergs founded the Halifax Symphonette in 1951. From this small group the Halifax Symphony Orchestra developed. For the past six seasons its conductor has been Leo Mueleer, born in Vienna of Czechoslovakian parents. Mr. Mueller followed a musical career with the Vienna Municipal Opera and the Prague Opera before joining the Halifax Symphony Society in 1958. Since then he has proved himself a conductor of outstanding ability as teacher and trainer.

(To be continued)

UNIVERSITY WOMEN'S CLUB TOURS TWO UKRAINIAN CATHEDRALS

An experience in biculturalism between Canadian and Ukrainian cultures took place Monday evening. The occasion was a conducted tour of two Ukrainian churches when those taking part were members of the University Women's Club.

Beginning at the Ukrainian Orthodox Cathedral at Ave. J and 20th St. west, club members were escorted from the church hall by tour conductress — Mrs. M. T. Cherneskey and Mrs. A. Michalenko who also acted as tour hostesses throughout the evening.

Inside the church, eyes were immediately fo-

cussed on the intricately hand carved iconostas, a screen on which were portrayed several of the saints of the church. Background of these portraits was 14 carat gold, the Rev. M. Bodnarchuk, pastor of the church told the group.

Of mahogany and Japanese oak, the iconostas had been hand carved with simple tools, Rev. Bodnarchuk told an attentive audience. He described the service and said the small altar in front of the iconostas was for general use of the people. Behind the screen and disclosed only for church service and entered by the pastor and his assistants, was the ornate and beautifully designed altar, tabernacle and other religious symbols used in the service. He displayed the vestments, each for special seasons or occasions of the church year. All were interwoven with gold thread. The glittering cut crystal chandelier, hanging from the central dome of the church, had been imported from Czechoslovakia.

St. George's

At St. George's Ukrainian Catholic Cathedral, the guests were greeting by Monseignour J. Olynyk, who, with Mr. Theodore Baran, the artist who had painted the interior design of the church, explained the symbolism of the art work and described parts of the church ritual and church history. There were in Saskatoon three Ukrainian Catholic churches, Msgr. Olynyk said, but St. George's was nearest to the early Byzantine in interior decoration and style. Interesting symbolism created by the artist was seen in coats of mail worn by angels guarding Christ the King in one design. In another, he had combined a maple leaf and sunflower, symbolic of the Ukrainian people in this sunny land of Canada. In St. George's also, much of the design was backed by 14 carat gold, and vestments were interwoven with gold thread.

He was nearly two years doing the interior design in St. George's Cathedral, Mr. Baran said. The entire wall surface and the ceiling had all been hand painted by the artist, who had portrayed saints and martyrs as well as religious symbols of the faith, in his work. Here again, was seen the sparkle and glitter of cut crystal chandeliers, as well as effective subdued lighting to illuminate much of the interior. Gold leaf covered pillars and other parts of the sacred altar.

Coffee Hour

During the intermission between the visits to the two cathedrals, the club was entertained at coffee, with choice Ukrainian pastries in the auditorium of the Ukrainian Orthodox Cathedral. The women's organizations of both churches acted as hostesses during the coffee hour. Looking after the pleasure of the guests were Mrs. N. Zavadiuk, convener, T. Dorosh, A. J. Maleschuk, S. Greschuk, W. Pihach, and M. Samson. Following coffee, club president Mrs. A. Michalenko conducted a short business meeting. Mrs. J. H. Richards expressed appreciation to those who had co-operated in arranging the tour and especially to the Rev. Bodnarchuk, Msgr. Olynyk and Mr. Baran.

„Saskatoon Star-Phoenix"

YOU KILLED A CITY!

Statistics are usually dull, dry sets of figures of interest mainly to statisticians and actuaries, but they can sometimes be startling, staggering, dramatic and frightening. At the 10th annual conference of the Canadian Highway Safety Council, held in Toronto, recently, the Chairman, Mr. John Atkinson, in his opening remarks stated: "In the past 10 years 32,940 people died on our highways. This is a city the size of Guelph, Ont. In addition to this, we have injured (many seriously) 870,000 people. This is equivalent to the combined populations of Calgary, Edmonton, Fredericton, St. John's, Halifax, London, and Shawinigan. In the 10-year period one and three-quarters million people were involved in property-damage accidents, two and one-half million in all road accidents. The total economic loss known to us was two and three-quarters billion dollars. The hidden economic loss was $22,000,000,-000."

In 1963, 336,754 road accidents were recorded. Based on the existing trend, Mr. Atkinson, stated that we will lose a city the size of Oshawa. He said he was attempting to give cold statistics some meaning, and expressed the hope that delegates would keep in mind his comparisons. He urged every Canadian, as an individual, to realize his personal involvement and responsibility in this (safety) program.

For 3 days the conference studied all aspects of safety, from automative engineering, laws and their enforcement, to the training of safety from earliest childhood.

At a luncheon, 3 women's groups were awarded the Carol Lane Safety Awards, for their work in promoting safety in their communities.

The role of women was stressed, for safety is a matter of training and teaching in the home as well as on the streets and highways.

L. Choroshy

Note: The Carol Lane Awards are sponsored annually by Shell Canada Limited and administered by the Council.

оглянувся і тільки-но хотів сходити, як раптом у лісі, десь зовсім навіть поруч, заспівала пташка. Так дзвінко і так несподівано, що Всеволод не втримався від спокуси обернутися на той спів. А обернувшись, не міг відмовити собі в бажанні почути його ще раз.

І спів повторився. Цього разу в іншому місці, та видався ще кращим, ще привабливішим. Його підхопили в зарослях, потім — ближче, над самою головою, і пішов той перегук по всьому узліссю, а сонна досі галявина пробудилася раптом, сповнилась бадьорими, що аж відлунювали попід стінами, звуками. В них було щось лоскотно-приємне, щось незвичайне, мов цілюща вода, западаюче в серце. І витязь відчув, як оживає воно, як пробуджуються в ньому затерті горем цим чуття, колись непомічені втіхи — такі дорогі, такі неповторно милі тепер втіхи! А в уяві зринали тим часом давно пережиті ранки, солодкі й безтурботні сни. Або шалені скачки на пасовиську, — назустріч свіжому вітрові, назустріч волі.

Всеволод замислюється і, сам того не помічаючи, опускається на знайомий уже йому камінь біля могили. Опускається і... кам'яніє.

„А як же... як же там, у Вираї? — ловить він себе на думці. — Нічого вже цього не буде? Ні співів чарівних, ні ранків сонячних — нічого вже не буде?.. Кажуть, що Вирай — вічнозелена поляна Дажбога. Але чому ж тоді називають її царством тіней, небуттям?"

Йому стає не по собі. Адже це так. Це безумовно так: нічого там не буде! І волхв казав колись, що спішити туди не слід — земного там нічого вже не буде! Одні тіні снуватимуть в глухому підземеллі. Як привиди. Як скорбні привиди! І княжна теж буде тінню. Не усміхнеться, не заговорить, не гляне навіть тими променистими, чаруючими ніжністю та красою своєю очима, які так вабили його тут, в земнім бутті... Та й він не зможе промовити слова, сказати, що пішов із життя слідом за нею, що вчинив так, як велить несхибний закон його племені: бути вкупі навіть і по смерті... А може, й не знайде, може, й не пізнає княжни Чорни серед безлічі схожих одна на одну тіней? І що ж тоді... Чи варто тоді знімати на себе руку, лишати ліси оці, красу оцю, наіменовану життям?

Заворкотіли вже й горлиці на деревах, проснулись вевериці і, стрибаючи з гілки на гілку, струшували на землю холодні роси, а Всеволод сидів, мов скам'янілий, і думав.

„Стій, — жахнувся раптом. — А як же я житиму? Де? Серед дружинників Олега? На пасовиську?.. Ні, ні, на пасовиську вже не зможу. Відтоді, як узрів княжну, як побув між людьми, — відтоді вже не можу жити тільки лісом, тільки дружбою з конем. Та й нечесно це. Підло це! Як я смію думати про життя, коли княжни нема, коли вона пішла у небуття? Лебідь-птах — і той мав мужність кинутись униз, розлучитися з ясною високостю. А я... я, виходить, боюсь? Я не можу?"

Постоявши, помисливши ще якусь мить, Всеволод наважується раптом і спішно виходить на могилу. На ходу виймає з піхов відточеного напередодні ножа і, перш ніж заміритись ним, звертає зір свій на схід сонця. Звертає і... спиняється: з високої, в рівень з градською стіною могили видно було щойно народжену заграву. Вона обіймала чверть неба, жива й тремтлива, на очах підіймалася в вись. І що далі, то виразніше відтісняла ніч, що мить, то яскравішими ставали її барви. А в очах молодця гасла тим часом рішучість, і хвилинна непевність змінювалась уже новим збудженням, якимось болісно-прощальним захопленням.

Світло... Світло! Значить, незабаром має бути й сонце. Раз є світло, є надія побачити й сонце!

Хоч раз іще. Хоч краєчок.

Всеволод поривається вперед і знов зупиняється.

„А що, як... а що, коли на той час хтось прийде і перешкодить? Адже вдень можуть перешкодити..."

Замислюється і довго стоїть так, не насмілюючись підвести очей, глянути на світло. Потім зважується все-таки, пробує замахнутися ножем, та рука не слухається. Спинилась напівдорозі і не слухається! І ноги тремтять. І сил бракує.

„Та що я... Та як же це, — шепче неслухняними устами. — Поклявся піти до Чорни і не можу? Поклявся і не можу?!"

Ще одне зусилля і Всеволод падає на могилу. Ховає в траві спотворене болісними муками обличчя і плаче. Сильним, по-мужньому ревним плачем. Бо зрозумів, що не зможе побороти в собі цієї всеперемагаючої сили — життя, цього нестримного потягу до світла. Та й певен був тепер, що це тільки початок, що заради світла не раз доведеться летіти на вогонь, мріяти про щастя і спалювати крила напівдорозі до нього.

Бо такий закон життя: іти від радощів до болей і від надії до надії. А все ж іти.

Кінець

Соня Кіндрачук

ОСЯГИ МОЛОДІ

Соня і Сандра Кіндрачуки (рідні сестри) народилися в Етлин, Б. К., і зросли над Тихим океаном під одним підсонням, але з двома відмінними характерами. Соня чарує всіх своєю милою усмішкою, а Сандра є надзвичайно поважної вдачі. Обидві вони скінчили середню школу у Венкувері.

Соня здобула стипендію в 12-ій клясі — Top Student Award. Вона брала активну участь у театральній і танцювальній групах. Була активною членкинею в Товаристві Альфа Омеґа при університеті. Від цього товариства брала участь у фестивалах та інших імпрезах за пять років своєї приналежности до нього. Чотири роки була в заряді місцевого відділу СУМК, брала участь в українськім театральнім гуртку при Українській Православній Церкві з надзвичайними успіхами. 1962 року здобула ступінь „Бечелор оф Саєнс" (B.Sc.) з відзначенням в зоології. Також брала ще доповняючий курс для абсольвентів. Тепер викладає біологію і математику в середній школі в Ню Вестминстер, Б. К.

Сандра була надзвичайно активна в спортовім клюбі при середній школі; у 12-ій клясі здобула "Top Girl Athlete" у школі, що мала 1,200 учнів. Належала до Відділу СУМК разом зі своєю сестрою і брала активну участь в Т-ві Альфа Омеґа за пять

Сандра Кіндрачук

років приналежности до Університету Британш Колюмбії. Цього року одержала ступінь „B.Sc." (аптикар) і працює в аптиці у Венкувері.

Ґратуляція належиться цим двом панночкам за їх витривалість в науці .А їх батьками є Никола й Оля Кіндрачуки у Венкувері.

Ф. Гузик

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

У першу річницю смерти свого мужа бл. п. Іллі Симчича, Марія Симчич — Вінніпеґ —	$25.00
З нагоди прийняття в честь п-ва Залубняків, Сташиних і Ґудзиків у Норт Сорі, Б. К. — Збірку переслав о. П. Блажук —	15.00
Пані Галя Липка — Гемилтон, Онт. —	10.00
Пані Галя Пігурська — Содборі, Онт. —	8.00
З похорону бл. п. Агафії Стасінської — Форт Вілліям, Онт., збірку переслав о. С. Ґерус —	6.00
В другі роковини смерти бл. п. Юстини Войни, зложили на невянучий вінок — Анастасія Бабляк і Анна Вікарчук — Монтреал —	5.00
З прощального прийняття в честь о. П. Зміївського й його родини — Летбридж, Алта, збірку переслала А. Ткаченко —	5.00
З христин п-ва Василя і Фені Сідор — Торонто, Онт., збірку переслав Іван Ґригоряк —	5.00
Пані Марія Барбаза — Сарнія, Онт., в память батька	5.00
Пані А. Тацюн — Форт Вілліям, Онт. —	5.00
Пані Н. Мадей — Монтреал, Кве. —	3.00
Пані Елисавета Зучкан — Белвил, Онт. —	3.00
Пані А. Данилович — Келґарі, Алта. —	3.00
Пані С. Роско — Виловдейл, Онт. —	3.00
Пані М. Квасниця — Дависвю, Онт. —	2.50
Пані Ґ. Паланиця — Детройт, Миш. —	2.00
Пані П. Хомик — Монтреал, Кве. —	2.00
Пані Ф. Маланчук — Вінніпеґ, Ман. —	2.00

По $1.50 — В. Слука — Де Па, Ман., Ольга Ваверчук — Монтреал, Кве., Р. Баран — Форт Вілліям, Онт., К. Сосницька — Монтреал, Кве., Й. Семенців — Ошава, Онт., М. Качура — Бімзвил, Онт., В. Маліцка — Лашін, Кве., С. Іванишен — Содборі, Онт., Марія Семенюк — Вінніпеґ, Ман.

По $1.00 — О. Барило — Вирлингтон, Онт., С. Редкевич, Монтреал, Кве., Марія Новак — Лонґ Біч, Каліфорнія, Валерія Будна — Силвер Спринґ, М. Д., З.Д.А., С. Шпитковська й К. Шпитковська — Бімзвил, Онт., Олена Деделюк — Бирбенк, Каліф., П. Борис — Монтреал, Кве., Марія Роговська — Смитвил, Онт., М. Гикава — Вінніпеґ, Ман., А. Рудкевич — Монтреал, Кве., К. Лацик — Вестон, Онт., Л. Драпак — Торонто Онт., Марія Дорозовська — Монтреал, Кве., Р. Бойко — Торонто, Онт.

По 50¢ — Леся Стахів — Монтреал, Кве., Олена Чабан — Гемилтон, Онт., Марія Ґадович — Монтреал, Кве., П. Карман — Торонто, Онт., А. Семотюк — Вінніпеґ, Ман.

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані Марія Юрків — Вінніпеґ —	1
Пані М. Чернецька — Келґарі, Алта. —	1
Пані М. Кінащук — Ватсон, Саск. —	1
Пані Марія Боянівська — Вінніпеґ —	1
Пан В. Перепелюк — Флин Флон, Ман. —	1
Пані Марія Назаревич — Вінніпеґ. —	1

Памяті дорогого мужа

В річницю смерті бл. п. Василя Чумера, його дружина, пані Василина Чумер пожертвувала в його пам'ять дар на Видавничий Фонд ім. Наталії Кобринської, в сумі $50.00.

Це є найвижчий вияв любови й пам'яті по Покійному, бо Василь Чумер ціле своє життя посвятив для того, щоб українське життя в Канаді піднести на вищий культурний рівень, почерез пресу, видавництво, одним словом — почерез „друковане слово".

Замолоду він був одним із перших українських учителів в Канаді й, будучи симпатичним і добрим учителем та організатором, він мав великий вплив на своїх учнів й на батьків-поселенців в тих околицях, де він учителював. Всюди за його проводом в місцевих Народних Домах чи читальнях засновувалися бібліотеки, люди охоче читали українську книжку, церковна й організаційна праця розвивалася, поширювалася. Він був свідомий того, що коли люди не будуть читати українську пресу, то не бути нам живим народом в Канаді. Ціле своє життя він цікавився українськими школами та іншими справами що допомагають у вихованні української дитини.

Сліди його праці залишились нестертими в таких околицях як Бахман, Бозежур та Брокенгед у Манітобі. У місті Вінніпезі, він, з іншими учителями зорганізував Товариство Українських Учителів, що згодом стало початком Української Видавничої Спілки, яка взяла собі за ціль видавати „Український Голос", та якої він був першим директором і секретарем-касієром.

У 1913 році Василь Чумер переноситься до Алберти де учителює в околицях Ендру, Беліс, а пізніше провадить своє торговельне підприємство в містечку Смоки Лейк, де з родиною прожили 16 літ. Тут він всеціло, поза свої зайняття, віддається народній праці й за його стараннями будується гарний Народний Дім, а в 1927 році, Українська Православна Церква, організується Українська Школа, Драматичний Гурток, церковний та світський хори, самоосвітне товариство та заложено багату бібліотеку. В цьому містечку він був вибраний як перший український мейор в Альберті.

В 1939 році родина Чумерів переїздить до міста Едмонтону. Тут Василь Чумер був одним із організаторів Товариства Українських Піонерів (що поставили пам'ятник піонерам в Елк Айленд Парку), а також зорганізував гуртівню „Юнайтед Мерчантс", в якій працював до 1961 року. Разом з дружиною брав активну участь в громадській праці. Треба відмітити, що всі діти в цій славній родині йдуть за добрим прикладом свідомих батьків — брали й беруть участь в громадській праці: Ольга Варшавська, Емілія Филипенко, Віра Понич, Олександра і син Нестор.

Василь Чумер глибоко любив і поважав наших піонерів-поселенців, бачив в них сильного духа волі й прагнення до кращого життя для себе й своїх дітей. Він навіки записав їх на сторінках історії Канади у своїй публікації „Спомини".

Пам'ять його залишиться завжди світлою серед української спільноти!

Стефанія Пауш

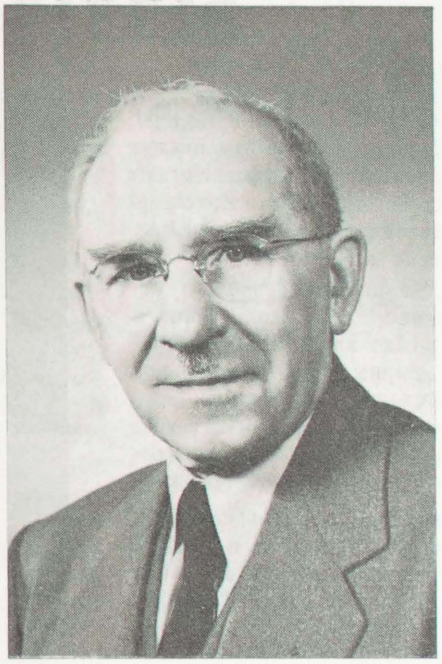

Василь Чумер

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ НА ФУНДАЦІЮ (ВИДАВНИЧИЙ ФОНД) ІМ. Н. КОБРИНСЬКОЇ

Зібрано стараннем референтки відділу в Едмонтоні, пані Марії Михайлишин

П. Петро Зварич в память своєї дружини Марії — $100.00

Пані Анна Ревун — 75.00, раніше 25 — разом 100.00
Тим самим пані Ревун стає фундаторкою фундації

Пані Софія Гриник — 10.00, раніше 50.00 — разом 60.00

Пані Василина Чумер в роковини смерти свого мужа бл. п. Василя Чумера — 50.00

Пані Анна Данилович (Петрова) — 25.00, раніше 25.00, разом — 50.00

Пані Докія Лупул — 25.00, раніше 25 — разом 50.00

Пані Анна Данилович (Іванова) — 25, раніше 25.00 разом — 50.00

Пані Параскевія Каланча — 25.00

Пані Ольга Ганочко в память своєї бабуні бл. п. Марії Левицької — 25.00, раніше О. Ганочко зложила 50.00 — разом 75.00

Пані Софія Лакуста — 15.00

Пан Іван Сенюк — 10.00

Добр. Марія Хомяк — 5.00

Добр. Іванна Лучак — 5.00

Пані Емілія Костів — 5.00

Пані Настуня Цибак — 5.00
(З інших місцевостей)

Пані А. Стрільчук — Торонто — 5.00

Відділ ім. О. Кобилянської, Мічам, Саск. — 5.00

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Як почався був шкільний рік?

Деякі діти люблять писати денники. У них нераз багато цікавого про життя дітей. У щоденнику 12-літнього Юрка читаємо таке:

„Рік шкільний зачався нещасливо. Сьогодні, коли я прибіг до школи, побачив перед дверима нашого шкільного будинку товпу народу, що тиснулась до дверей. Всі учні були звернені до кімнати директора й чути було тільки:

„Бідний хлопець! Бідний Михайлик!" А потім побачили ми всі як у поспіху йшов до директорської кімнати лікар.

„Що сталося? — запитався я товаришів.

Хлопчикові з другої кляси авто переїхало ногу! — сказав один.

„Ногу має зломану" — сказав другий із смутком.

Ідучи до школи, хлопчик побачив як маленька дівчинка з передшкілля, вирвавшись матері з рук, впала якраз перед наїжджаючим автом, кинувся но неї, підніс її, але вже сам не встиг зберегти своєї ноги перед машиною.

Коли учні таке оповідали, вбігла якась пані та, як божевільна розпихаючись, прямувала до канцелярії директора. Це була мати Михайлика. Нагло підійшла до неї друга пані й кинувшись їй на шию, зачала її обіймати. Вони обидві увійшли до канцелярії. Чути було оклики „О моя дитино! Мі найдорожчий Михайлику!"

За хвилину під'їхала рятункова каретка, директор виніс Михайлика. Голова його безвладно звисала через рам'я директора, очі заплющені. Всі

замовкли, тільки було чути хлипання його матері. Тоді директор блідий та зворушений підніс на обох руках Михайлика, щоб показати його людям.

„Геройський хлопець! Відважний малий лицар! — прошептали вчительки, вчителі, діти та батьки. Ті, що були близько, старалися діткнутися його рук. Михайлик у відповідь відкрив очі і запитався:

„А мої книжки?"....

„Несу їх, хоробрий хлопчику, несу..." відповіла мати урятованої дівчинки.

І пішли. Мати Михайлика заплакана, але горда. Положили хлопчика в каретку, вона рушила. А учні увійшли до школи у глибокій мовчанці.

Ніколи не забуду цієї події!"

Так закінчив Юрко запис у дневнику. А ви, читачі, чи маєте таких Михайликів по-між собою?

Т. Г.

Познайомтесь: він хороший!

У червонім каптурці,
В піджачку рудому —
Хто на ясені вгорі
Скаче проти дому?

Пташка щиглик — акробат
І співун завзятий.
В нього п'ятеро малят,
Всі гімнасти — в тата.

Всі вони смішать Юрка
Вправою чудною.
„Крутять сонце" на гілках
Долі головою!

Тим-то й гарний апетит
Жвавий щиглик має:
Прямо сотнями в обід
Комашню ковтає.

Ще й насіння з бур'янин
Вибере довкола...
І виходить, наче він
Нам городи поле!

Хвалить дід наш, садівник,
Щигликові звички!
Він великий помічник,
Щиглик невеличкий!

І. Кульська.

Як сюрчать коники

Добре влітку на лузі. Милується око шовковим килимом трав, барвистими квітами. У духмяному повітрі пурхають барвисті метелики, кружляють комашки. Тихо навкруги. Але вслухайся, і ти почуєш справжній концерт: то на всі лади сюрчать у траві коники. Як же вони сюрчать?

Давай підійдемо он до того коника, що сидить на високій стеблині. Обережно підійдемо, щоб не сполохати його.

Бачиш, який він зелений. Цей колір допомагає йому краще ховатися в траві. А вуса які в нього довгі, аж на спину закинув! Та найцікавіше в коника — довгі високі ніжки, — легко на таких стрибати!

Якщо в тебе є терпіння, зачекаймо, поки він засюрчить. А засюрчить — о б о в' я з ково затріпотить крильцями. Затріпотить, стане терти крильце об крильце, і вони зазвучать — засюрчать.

Є в коників родичі — кобилки, на вигляд їх навіть важко відрізнити від коників. Але сюрчать вони трошки інакше: труть свої довгі ніжки об крильце. І теж чутно сюрчання.

Тепер ти зрозумів, чому коників не можна називати співаками? Зате вони справжні музики!

В. Радзимовський.

Малий, а кусається

Наша Славочка просто-таки закохана в пташок. Сидить біля вікна і оченят не зводить з малих сіреньких горобчиків. А вони цвірінькають, вистрибують та хизуються перед дівчинкою.

А то ще побачила якось Славочка взимку червоногрудих снігурів. Ой, які ж вони гарні! Немов червоні жаринки не білому-білому снігу.

Дуже хотілося Славочці спій мати, хоч подержати в рученятах яке-небудь пташатко.

Якось влітку поїхала дівчинка з мамою за місто. Зупинилися біля лісу, над річкою, на зеленій долині. Скільки тут квітів, скільки пташок різних, а скільки співу пташиного.

Славочка відразу ж кинулась на пташиний голос. Пташки співали, цвірінькали, а де вони — не видно. В зеленому гіллі, у високій траві поховалися.

Несподівано дівчинка побачила незвичайного птаха. Був він маленький, але неймовірно красивий. Крильця округлі, блискучі, боки жовті, спинка зеленава, голова кругла.

Той птах не співав, а гув немов маленький літак, перелітав з квітки на квітку.

Славочка п і д к р а лася до пташки, простягла вперед ручки та — раз! Накрила жменьками квітку, в якій копошилась пташина.

На весь луг заверещала дівчинка. Аж луна покотилася лісом. Аж хвильки на річці покотилися.

— Славочко? Що трапилося? Чого ти плачеш, доню? — перелякалась мама.

— Я... Я... пташка зловила...

— То чого ж ти плачеш?

— Бо кусається... Ой, як кусається... Малий, а кусається.

А над квітами, мов маленький літак, сердито гудів жовтобокий манюсінький „птах".

Ю. Збанацький.

ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ ЗБІРКИ ТРИВАЛОГО ФОНДУ

Заплянована минулого року на з'їзді Союзу Українок збірка пожертв у звязку з книжкою „Українська жінка в хореографії" добігає до закінчення. Всі ті, що прихильно віднеслись до справи, послужили і журналові і виданню цієї публікації. Крім нашого членства, що складаючи жертви на „Тривалий Фонд" „Променя" 5.00, одержувало примірник книжки в дарунку, розіслано також примірники до різних публічних та університетських бібліотек з імям нашої організації.

На цім місці висловлюємо щиру подяку за зложені жертви. Просимо відділів, які ще не провели в себе цієї кмапанії, зробити це негайно. В слідуючім числі журнала подамо загальну суму виказу кожної місцевости. Зокрема. Подбайте, щоб ваша місцевість була в згаданому списку.

ПОЖЕРТВИ НА ТР. ФОНД, ЩО НАСПІЛИ ЗА ОСТАННІЙ МІСЯЦЬ

Від. ім. Княгині Ольги — Лондон, Онт. —	$10.00
Від. ім. Княгині Ольги — Торонто, Онт. —	10.00
Пані А. Стрільчук — Торонто, Онт. —	5.00
Пані К. Сакалюк — Торонто, Онт. —	5.00
Пані О. Мудрей — Торонто, Онт. —	5.00
Пані А. Чулій — Торонто, Онт. —	5.00
Пані Н. Козій — Торонто, Онт. —	5.00
Пані М. Божик — Торонто, Онт. —	5.00
Др. Г. Янішевська — Торонто, Онт. —	5.00
Др. З. Плітас — Торонто, Онт. —	5.00
Пров. Екзекутива на Манітобу — Вінніпеґ, Ман. —	5.00
Пані О. Завісляк — Вінніпеґ, Ман. —	5.00
Пані О. Боянівська — Вінніпеґ, Ман. —	5.00
Пані О. Долинчук — Вінніпеґ, Ман. —	5.00
Від. ім. Г. Барвінок — Монтреал, Кве. —	25.00
Пані А. Євчук — Давнсвю, Онт. —	5.00

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВАНКУВЕР, Б. К.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися в неділю 15-го грудня, 1963 р. в залі Українського Народного Дому. Вечірню і Молебень у церкві Пресв. Трійці відправив о. прот. П. Сацевич і святочна вечеря із програмою вшанування почесних членок: Софії Ясенчук і Марії Богдан.

Предсідницею зборів була голова — Люба Кут, серетарками Марія Савіцька і Ольга Козловська. Звіт річної праці дала голова, членки заряду і голови комітетів.

Відбулось 10 місячних зборів, 20 засідань заряду і комітетів і 17 вечорниць під час яких провадилось писання писанок і вишивання. Жіноче тов. видало 2 похоронних обіди, обід для членів громади в день їх річних зборів, місійний обід, спільне свячене, обіди в день храму і з нагоди візитації Преосв. Владики Андрея, і в память Незнаного Вояка. Влаштовано чайне прийняття в честь Владики Андрея, весняний чай і виставку мистецтва разом із пров. екзекутивою, на якій була присутня гостя, пані Мадюк із Саскатуну, „барбикю" у саду п. Сташина і в саду п-ва Паланич, разом з Т.У.С. Членки приготовили 2 перекуски, 1 весільну вечерю, прийняття у домі п-ва Сироїд з нагоди відвідин у Ванкувері о. і добр. Слюзар, сніданок для дітей української і недільної школи по Св. Сповіді, перекуску для дітей на Велентайн забаву, і дали поміч у приготовлені перекуски в день концерту дітей з нагоди Дня Матері. Жіноче тов. опікувалося молодшим СУМК-ом, якого очолювала Калина Гузик.

Заходом освітнього комітету — на чолі з добр. Сацевич, відзначено концертом 50-ті роковини смерти Лесі Українки, Свято Книжки і подано перекуску. Відзначено 30-літній ювілей нашого відділу обідом і відповідною програмою. З нагоди цих роковин робимо заходи видати куховарську книжку. З великим успіхом відбувся весняний базар, і наше тов. взяло участь в осіннім базарі церковної громади де приготовили 2 вечері і мали продаж домашнього печива і ручної роботи. Улаштовано 2 пущень, продаж Великодного печива і писанок, випродаж домашнього печива у склепі Симсон Сірс, і взяли участь в чайнім прийнятті заходом Жіночої Ради де наше тов. жертвувало домашне печиво для продажі. Провадилася демонстрація писання писанок в 4-ох склепах Вудвардз через два тижні перед Великоднем і був виступ на двох стаціях телевізії, де демонстровано писання писанок і виклад про Великодний кошик. Демонстровано писанки для хворих у загальнім шпиталі, і для двічат у „Салавейшон Армі Гом фор гірлс", також і групі з „Юнайтед Черч".

Наше тов. мало виставку вишивок і писанок в міській виставі де також навчали як писати писанки. За стараннем товариства почато вишивати ризи і хоругви, що вже незадовго будуть готові. Т-во вислало чотири делегатки на загальний з'їзд С.У.С. до Вінніпегу і одну делегатку на окружний з'їзд до Вернон, Б. К. Запросило пані Яндову висвітлити фільму з поїздки на Україну. Товариство жертвувало 1,000 дол. на площу, що її закупила церковна громада, 100 дол. на Колегію св. Андрея у Вінніпегу і поверх 849 дол. з обідів пожертвувано на місцеву церкву. На пресовий фонд журнала „Промінь" жертвувано $123.50.

Сповнили буджет до централі. Фінансовий звіт: з 1962 р. осталось — $565.67, прихід за 1963 р. — 6,149.88, розхід за 1963 р. — 6,327.54, в касі осталось на 1964 р. 388.01.

Заряд тов. на 1964 рік: голова — Софія Ясенчук, уступаюча голова — Люба Кут, заст. голови: — Калина Гузик, Олеся Мацелюх, Катерина Кірстюк, рек. секр. — Ольга Козловська, заст. секр. — Ана Бойчук, Кореспо. секр. — Люба Кут, касієрка — Докія Кук, референтки що очолюють комітети: культурно-освітний — Марія Вакалюк, мистецький — Катерина Кірстюк, добродійний — Настя Фігуш, забавовий — Варвара Герман, сестриць — Анна Гуцуляк, господинь — Анна Гуцуляк, Жіночої Ради — Олеся Мацелюх, Молодшого СУМК — Калина Гузик і О. Дзюбенко. Представ. до КУК — Оксана Крипс і Марія Паланич, „Промінь" — Ольга Кіндрачук і Павліна Клюкевич. Бібліотекарка — Галя Токарик. До кухні — Катерина Пурич. Контрольна комісія — О. Крипс, Іванна Йонг, Н. Фігуш. Учать рідну школу: Н. Воробець, О. Дзюбенко, М. Вакалюк, добр. О. Сацевич, Е. Елиняк. Садочок — О. Крипс. Недільну школу — Л. Кут, О. Козловська, М. Савіцька, Г. Токарик. Мандолінову оркестру — В. Пушка і О. Кіндрачук. Укр. танки — О. Крипс. Хор провадить — М. Вакалюк.

Ольга Козловська, рек. секр.

ВИНДЗОР, ОНТЕРІО.
Відділ Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулися 1-го грудня, 1963 р. в авдиторії св. Володимира. Всі членки заряду і комітетів і представниці звітували з цілорічної праці.

Тому, що У.Г.П. громада св. Володимира будувала нову церкву і авдиторію, а що жіноче т-во від перших днів свого існування льокується при церкві, і все гармонійно співпрацює з громадою, то й цього року всі свої сили звернено на допомогу будові.

Завдяки відданій праці голови т-ва, урядниць і всіх членок рік був дуже успішний як один із найважливійших. Протягом року т-во занималося і відбуло слідуючі імпрези: 2 святочні обіди — Йорданський і Спільне Свячене, річний бенкет, заходами Будівельного Комітету при громаді, бенкет — вшанування піонерів, бенкет в день офіційного відкриття новозбудованої церкви. 4 вечері — „Сморгазборд", весняний чай і розігравка пущення, різні перекуски, членки допомагали в базарі і при виданню „Пропамятної" книги з нагоди „Відкриття нової церкви", брали участь в святкуванню 25-ліття священства пароха, свято Лесі Українки відсвяткували концертом, відбулось 3 вечері писання писанок для молоді. Пожертви: $10.00 на орг. фонд С.У.К., 5 дол. на Т-во „Тризуб" Українських Студентів при університеті, на фонд Freedom from Hunger Campaign", переплачують і піддержують журнал „Промінь". 3 членки працюють в недільній школі, а 1 членка в молодшому відділі С.У.М.К., 3 членки подали поміч в "Cancer Fund Campaign" в Різдвяні Свята обдарували учнів недільної і української школи і хворих в лічницях і по домах, Т-во передало до церковної каси $240.00, пожертвува-

ло $1,400.00 на Будівельний Фонд Церкви.

За рік до т-ва вписалось 17 нових членок і переважно всі в молодшім віці.

Фінансовий стан т-ва: осталось в касі з 1962 р. $293.26, приходи в 1963 році 2,294.47, розходи в 1963 році 2,214.57, в касі осталось — 273.16.

По вислуханню цілорічної діяльности Т-ва, забрали слово — парох Всеч. о. Прот. Керніцький, п. Вол. Вахна — голова церковної громади і п. Богдан Федчун, голова Т-ва „Просвіти" — дякуючи членству за щиру і віддану працю та успіхів на слідуючий рік.

До заряду на 1964 рік увійшли слідуючі: голова — пані М. Телега, 1-ша заст. голови — М. Ґургула, 2-га заст. голови — М. Петрук, рек. секр. — М. Никифорук, заст. рек. секр. — А. Ранівська, кор. секр. — д-ка М. Керніцька, фін. секр. — М. Вахна, касієрка — А. Момотюк. Кон. комісія — М. Мекґрегор і О. Торошенко. Представниці до старшого С.У.М.К. — О. Торошенко і Г. Паленчук, відвідування хворих — М. Карпінець, референтка культурної праці і „Променя" д-ка М. Керніцька, господині — С. Бейко і М. Керелюк, до чек рум — К. Лейн і Л. Боднарчук, соціяльний комітет — Е. Паркс і С. Заборонюк, бібліотекарка — О. Торошенко, представниця до Льокальної Ради — Ф. Федчун, до К.УК. — І. Римар і Ю. Петришин, до С.А.С. — М. Прокопчук.

М. Керніцька, секр.

ЄЛОВ КРІК, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відбулися 1-го квітня 1964 року в Українськім Народнім Домі.

Голова пані М. Войціхівська відкрила збори молитвою „Отче наш", і дала звіт річної діяльности товариства, як також подякувала всім членкам за їх щиру кооперацію і заступниці голови за її поміч.

Діяльність товариства була досить активна. В протягу року товариство відбуло 5 місячних зборів, 2 рази пирогове пущення, 1 бінґо, випродаж домашнього печива і писанок, 1 обід, одну перекуску, і одну вечерю під час базару. Займалися приготуванням страв і прийняттям на 3 весілі, і мали продаж тикетів на розігравку.

Відділ відсвяткував 100-ліття народження Ольги Кобилянської читанням реферату при зборах.

Товариство жертвувало на місцеву церкву і Народний Дім, як також для КУК у Вінніпегу на 150-ліття Тараса Шевченка в справі створення центральної бібліотеки, музею, архіву і мистецької ґалерії.

Висилали картки і квіти хворим членкам до шпиталю. Мали маленьку розігравку на кожних зборах. За рік така розігравка принесла для т-ва поважну суму грошей. Тов. спов нило свій бюджет до централі.

Касієрка пані Анна Липчук дала фінансовий звіт: з року 1962 осталося в касі $949.93, приходи в 1963 році — 1,118.02, розходи в 1963 році — 997.92, в касі осталося 1,070.03.

Заряд товариства на рік 1964: голова — Маруся Войціхівська, заст. голови — Анна Пасішник, секретарка рекордова — Ева Драпак, фінансова касієрка — Анна Липчук. Контрольна комісія — Ольга Олексин, Анна Олексин, Олена Войціхівська.

Референтки: здоровя — Настасія Спілей, господарства — Ю. Гриневич, освітня — Марія Зіп. Комітет церковний — Анна Ґой і Анна Борса. Комітет до обдіу і перекусок: Д. Кіндрачук, Стефка Семенюк, Анна Костюк, Наталка Ґриба. Комітет до посуду: Зоська Зіп, Анна Олексин, Михайліна Бальон.

Е. Драпак, секретарка

ВЕРНОН, Б. К.
Відділ ім. св. Ольги

Річні збори т-ва при Українській Греко-Православній Церкві відбулися 30 гр. 1963 р. в церковній залі. Голова т-ва, пані Василина Кучер відкрила збори молитвою. Предсідницею зборів була пані Калина Винничук, секретаркою — пані Настасія Микитюк.

Діяльність т-ва за минулий рік: Відбулось 10 місячних зборів, 11 засідань заряду, 5 вечорків писання писанок і шиття. Т-во разом з церковною громадою відбуло Йорданську Святу Вечерю, спільне свячене, храмовий обід, весняний базар з вечерою, прощальний вечерок для прот. і добр. Г. Василів, спільно з громадою т-во взяло участь у 50-літтю п-ва Дучаків і 25-літтю п-ва Микитюків. Спільно з членами громади ходили колядувати. Заходами т-ва відбувся осінній базар з вечерою, пікник для дітей недільної і рідної школи, приготовлено дарунки для дітей під час Різдвяного концентру. Разом з Народнім Домом, членки улаштували пікник з обідом, улаштували стрічу Нового Року з вечерою і забавою та помагали з вечерою на пущення.

В нашім відділі вперше відбувся окружний з'їзд Союзу Українок Канади, заходами пров. екзекутиви Союзу на Б. К., вистава ручних робіт, демонстрація писання писанок. Членки приготовили обід і вечерю та брали участь в концерті. Т-во улаштувало чайне прийняття для рефер. нар. мистецтва, пані О. Кіндрачук, чайне прийняття для двох заслужених членок — пань: А. Ромак і М. Микитюк з нагоди їх дня уродин. Т-во улаштувало три випродажі домашнього печива, бінго, відсвяткувало свято Лесі Українки, Ольги Басарабової та Свято Книжки, з якого дохід вислали на пресовий фонд „Променя" $15.50. Т-во взяло участь в академії Т. Шевченка, приготовило 4 похоронні і 1 поминальний обіди, вечерю під час міського зимового карнавалу. Т-во належить до місцевої Жіночої Ради. Сповнило свій буджет до централі.

Т-во зложило жертви — на місцеву церкву $1,025.00, Колегію св. Андрея, журнал „Промінь", Юнайтед Апіл — по 25 дол., організаційний фонд Союзу — 20 дол.

Фінансовий звіт — з 1962 р. осталось $962.03, приходи в 1963 р. — $2,721.67, розходи — $2.754.81, в касі остало $982.89.

Заряд т-ва на 1964 р. — пані: В. Кучер — голова, К. Лучак — заст. голови, К. Ласчук — рек. секретарка, Ханасик — заст.т секр., М. Сокіл — касієрка, С. Князь — фін. секретарка. Контрольна комісія — О. Шумий, А. Сорочок, В. Крипс. Господині — Г. Пенюк, М. Сокол, Г. Лучак, Е. Лупул, Н. Чипежук, П. Гакман, А. Сорочак, В. Крипс, К. Прихідко, Ф. Бойчук, С. Князь. Сестриці — Е. Лупул, Н. Чипежук. Учительки недільної школи — В. Кучер, Д. Павлишин, і Н. (панна) Висота. Учителі рідної школи — Прот. Л. Дячина, пані Наконечна. Інструкторка молодшого відділу СУМК — Д. Павлишин. Комітети: відвідування хворих — М. Сокол і В. Крипс. Нар. мистецтва — А. Висота, К. Винничук, Г. Пенюк і пані Дубець, програмовий — К. Винничук, пані Прихідко, М. Попович, музейний — па-

ні Пясецька, М. Михайлюк, Н. Микитюк, бібліотеки — Г. Лучак, реф. „Променя" — Г. Лучак.

Катерина Ласчук секр.

ГРИМЗБІ, ОНТ.

З піврічної діяльности відділу ім. Княгині Ольги

За пів року відділ відбув 4 місячних зборів, 11 сходин, 18 січня влаштував спільну Святу Вечеру, опісля 19 та 20 членкині ходили зі щедрівкою по хатах, 23 лютого влаштовано вечерок з концертовою програмою присвяченою памяті „Визначним українським жінкам", 29 лютого приготовано перекуску на забаву, 22 березня відбувся обід-пущення, 26 березня влаштовано продаж великодного печива, 11 квітня чайне прийняття в часі місійних наук, 18 квітня перекуска для дітей по Св. Причастю, 10 травня храмовий обід і спільне свячене, 6 червня на закінчення весняного сезону влаштовано вишивані вечорниці, 7 червня чайне прийняття в часі з'їзду гемілтонської шкільної округи. В часі великодного посту на всіх сходинах проводились курси писання писанок під управою панни М. Шувери, при тому підготовлялось гутірки і читання на актуальні теми; і так С. Шпитковська прочитала про нашу патронку княгиню Ольгу, пані Т. Дяковська про „Становище укр. жінки в совєтській дійсности", та „Українці мейорами міст". добр. А. Ференсів про Олену Ненадкевич — „Чужинка по крові а визначна українська діячка".

Слідували звіти фінансовий і касовий, яких відчитала фін. секр. Мирослава Шпитковська: на день 14 червня приходу було $926.58, розходу 775.11, осталось 145.44, разом з сальдом з 1963 року в сумі 113.38 всього на день 14 червня було 258.82.

Від сестриць звітувала пані А. Гончар: сестриці займаються удержуванням порядку і прикрашуванням церкви, збіркою і роздачею світла під час Богослужб, збіркою на квіти до Божого Гробу. Пані М. Шпитковська і А. Мельник вишили два обруси на бічні престоли, пані Ю. Пертак жертвувала новий підрізник, пані Костів вишила дві серветки до збіркових кошичків, пані А. Гончар подарувала бюрко для переховування церковних речей.

Від господинь короткий звіт подає пані К. Кузь інформуючи жінок, що при всіх імпрезах які відбувалися господині вивязувалися зі своїх завдань, а решта членкинь, як виказує прочитаний список, у всякій формі пожертвами дали належну підтримку. З рентування кухонного посуду остало ще на руках $6.59.

По відчитанню обіжників за червень, членкині вирішили пошити український традиційний одяг на одну ляльку до музейної збірки в Торонті. Постановлено більш організовано помагати оселі Київ доставою ярини і овочів.

На зборах присутною була як гостя з централі голова Союзу Українок Канади пані А. Токарик. З цієї нагоди заряд і членкині вшанували свою достойну гостю чайним прийняттям. За чайком і перекускою пані А. Токарик виголосила до присутних коротке слово, пригадуючи, скільки визначнійших осіб видало Гримзбі зі своїх рядів. Товариську гутірку переплітали ще промови покликуваних до слова: голови церковного заряду пана П. Дацькова, голови Союзу Самостійників пана Р. Шпитковського і від Кредитової Спілки пана Й. Лисого. Милою була присутність першої голови місцевого відділу з перед 20 років пані Костів.

Пані Т. Дяковська при цій нагоді передала пожертву в сумі 5 дол. на Видавничий Фонд Нат. Кобринської.

А. Ференців, кор. секр.

З ГОСТИНИ НА „ПРОМІНЬ" ВОЛЕЙ, Б. К.

В неділю дня 12-го липня 1964 року заходами п-ва Михайла і Анни Бабюків, які влаштували гостину для трьох родинних подруж, а саме: п-ву Петра і Анни Залубнякам, Василеві і Марії Сташинам, Федорові і Калині Гудзикам. Згаданим супругам саме в цей час припадали ювілейні роковини їх одруження.

На цю гостину було також запрошено о. П. Блажука з добродійкою, та поважне число приятелів. Сама гостина відбулася на фармі, в гостинній родині п-ва Бабюків в Норт Сорей, де пані Анна Бабюк прилагодила знамените прийняття в честь ювілейників, після того слідувала святочна програма.

Сердечні побажання і ґратуляції передав Пан-Отець для Ювілятів, після побажання було відспівано многоліття. В імени вшанованих родин щиро і зворушливо подякував п. Федір Гудзик, а зокрема п-ву Бабюкам і всім приявним приятелям за їх щирість, що в їх честь зробили таку гостинну несподіванку.

Після чого веселе і патріотичне товариство, яке складалося з приятелів і членів хору, відспівали цілий ряд українських пісень. Святочна імпреза відбувалася серед чарівної і тихої соняшної природи на хуторі в п-ва Бабюків, а тепле соняшне проміння чарівно, огрівало, зелену природу серед якої до пізного вечора лунали українські пісні.

Не одному з приявних пригадалися рідні сторони в Україні, вишневі садки і співи соловіїв.

Присутні незабули також і про дорогоцінну перлину — журнал „Пормінь". З цієї оказії переведено збірку яка принесла 15 дол. Щира подяка п-ву Бабюкам і жертводавцям-приятелям. А шановним Ювілятам від Господа Бога желаємо доброго щастя, кріпкого здоров'я но Многії Літа!

Приятель

З ПРОЩАЛЬНОЇ ГОСТИНИ

Летбридж, Алта.

В неділю 26-го червня ц. р. громадяни Св. Троїцької церкви в Летбридж улаштували прошальне прийняття для свого пароха, Всеч. о. І. Змівського з родиною. Прийняття відбулось в парафіяльнім домі при поважнім зібранні вірних.

Крім гостинного прийняття в програму входили промови, в яких підносилось заслуги Всеч. о. Змієвського, який покладав багато праці для молоді. Головні промови виголосили — дяк П. Корнійчук, Всеч. о. Продид. Б. Юрченко та інші громадяне. На памятку від учасників вручено Всеч. о. Змієвському подарунок. З нагоди цієї гостини проведено збірку на народні цілі з чого 5 дол. призначено на прес фонд „Променя".

Чи Ви вже вислали свою передплату на журнал „Промінь"? Не чекайте, аж поки наспіне упімнення, бо воно сполучене з коштами і видатками. Зашліть Вашу передплату тепер і тим поможете журналові сповняти його службу.

На наліпці Ви побачите дату, доки Ваш журнал заплачений.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

З ДІЯЛЬНОСТИ У ВОЛЕЇ Б. К.

В неділю, 14-го травня відбулось у нас подвійне свято — Спільне Свячене і День Матері. Імпреза відбулась в залі Канадійських Ветеранів. Всеч. о. Блажук поблагословив страви, а після спожиття їх почалась програма присвячена Дню Матері, яку відкрив вступним словом Всеч. о. Блажук.

Церковний хор під управою пані Залубняк проспівав кілька пісень, діти української і недільної школи деклямували вірші, присвячені матерям. П. В. Давидяк дав фрагмент спогадів з часів визвольних змагань. На закінчення свята, вручено було квіти найстарший 86-літній мамі, пані Бабенчук.

На 24-го травня відбулась академія присвячена вшануванні памяті Головного Отамана Військ Української Народної Республіки — Симона Петлюри. Після Служби Божої було відслужено жалібну Панахиду, а програма академії відбулась по обіді на фармі п-ва Грінченків.

Вступне слово сказав п. К. Боярчук. Довгу і дуже гарну доповідь виголосив п. В. Давидюк, підкресливши історичні дні наших визвольних змагань, окреслив постать Симона Петлюри та його трагічну смерть з руки ворога на вулицях Парижа. Слідувала промова б. сотника Т. Грінченка, в якій він зясував чому ми повинні вшановувати цей жалібний день, а разом з ним підносити всю велич Отамана і Голову Директорії С. Петлюри.

Свято серед чарівної природи на фармі п-ва Грінченків, де видніють чудові гори і кручі і широка синіюча річка нагадують багатьом з нас Україну, Дніпро та сади рясні цвітучі, хуторі Полтавщини, або Київщини.

На закінчення шкільного року, 14 червня відбулось чайне прийняття для учнів та їх батьків. Після чаю відбулась роздача свідоцтв і нагород визначним учням. В навчальнім році школу відвідувало 63 учні.

Про працю в школі дали звідомлення учительки — пані Бабюк, пані О. Боярчук, панна Яблонська, панна Маланко і панна Боднар. Всеч. о. Блажук у своїм слові оцінив їх заслуги для найважливішої у наші часи справи — навчання рідної мови і письма.

На 24-го червня, стараннам батьківського комітету улаштовано для дітей пікнік, який відбувся у Фліт Вуд Парку. В цій імпрезі, як і в інших багато праці вкладав Всеч. о. Блажук, що громадянство щиро оцінює.

Т. Г.

Анастасія Стрільчук

ГОСТИНА З НАГОДИ ІМЕНИН А. СТРІЛЬЧУК

Торонто, Онт.

Заходами жіночого т-ва, відділ Союзу ім. Кн. Ольги в Торонто, улаштовано гостинне прийняття в день уродин довголітної членки Союзу Українок Канади, піонерки, пані Анастасії Стрільчук. Прийняття улаштовано з нагоди 70-ліття уродин іменинниці і відбулось воно в церковній залі громади св. Володимира на Бетерст вулиці.

Пані А. Стрільчук, з дому Грицай, походить із села Спасів, повіт Сокаль, Західна Україна. До Канади приїхала 1911 року як наречена Стрільчука, який виїхав до Канади 1905 року, який працював спочатку на залізниці в Онтеріо, Вінніпегу а опісля взяв гомстед, фарму в околиці Арран, Саск.

Пані А. Стрільчук приїхала до Канади разом з сестрами її нареченого до Аррану до його сестри. Там вони й подружилися. Пані Стрільчук дуже цікаво оповідає про ті часи початків свого приїзду до Канади. Вона оповідала як в день свого весілля молода, себто вона, молодий, дружби і дружки йшли 30 миль пішки до шлюбу до Кемсеку і назад до Аррану. Весілля справляли хоч і скромне але по своєму звичаєві.

Праця, господарство на фармі, родина. Виховували дітей — 7 синів і дві дочки. Виховавши їх в релігійнім та українськім дусі. Кожний з 7 синів перебував в Інституті Петра Могили в Саскатуні і пані Стрільчук дуже горда з того. Та й в Аррані вони обидвоє з чоловіком — він в громаді при Народнім Домі, вона в жіночім товаристві. Пять синів Стрільчуків були в активній військовій службі у другій світовій війні, три з них були за морем — Юліян, Максим і Петро — всі здорові повернулись з війни і кожний з них має свою родину. 1949 року п-во Стрільчуки продали фарму і переїхали жити до Торонта. Шість років тому покинув цей світ чоловік пані Стрільчук і вона лишилась удовою. Тут близько й діти її, старша донька за Левом Косарем, молодша при ній і працює в офісі д-ра Горчинського. Цікаво оповідала пані Анастасія Стрільчук про своє життя та життя інших українських поселенців в степовій Канаді.

Вшанувало громадянство, діти і друзі пані А. Стрільчук і дали їй ще один ясний спогад з життя і переживнаь довгої ниви життя. Знаємо напевно що на прийнятті були і побажання і промови і многоліття, про які тут згадувати не будемо, хіба прилучимо до тих всіх гарних побажань і наше щире жичливе слово — многих літ в добрім здорові і пошані. для пані Анастасії Стрільчук.

НК.

Членки т-ва сидять зліва направо: М. Григор, М. Яремко, М. Дмитерко, Г. Пронич — голова, С. Стратійчук — голова пров. екзек. М. Глуханюк, О. Мисик, С. Черепущак. Другий ряд: П. Шутер, Р. Шутер, П. Глуханюк, О. Мохорук — заступниця голови, П. Юзва — секретарка, Маруся Григор — бувша голова, О. Пронич, А. Глек, П. Пронич. Третій ряд: А. Ніврянська, К. Словська. На знимці бракує Н. Стрільчук — касієрка, А. Меленчук, М. Шутер і М. Биць (померла).

25-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ
Нипавин, Саск.

Жіноче тов. ім. О. Басарабової в Нипавин святкувало 25 літний ювілей своєї діяльности в неділю 7 черня 1964. Свято почалося рано Богослуженням в Укр. Греко-Прав. церкві св. Діви Марії, яке відслужив Всеч. о. Швець. По Службі Божій відправилася панахида за Ольгу Басараб і за помершу членку Гафію Пронич. На ювілей прибуло багато людей і з сусідних громад, щоб звеличати цей день. Слідував святочний обід, що приготовило жіноцтво. По скінченні обіду почалася святочна програма — краяння ювілейного торта і фотографування.

Голова, пані Гафія Пронич відкрила свято і привітала представниць відділів з округи і гостей. Всеч. о. Швець провів молитву. Пані Пронич переповіла про початки тов. і роботу 25 літ. Вона була одною з перших членок, як також довголітньою головою цього тов. Вона вручила букет квітів пані С. Стратійчук, яка була головною бесідницею від пров. екзек. Союзу Українок Канади на Саск.

Слідували привіти від представниць відділів, що їх зложили слідуючі — пані Данилюк від тов. Княгині Ольги з Гронлид, пані Перепилюк від тов. ім. Доньки України з Флин Флон. Пані Присяжна від тов. ім. Лесі Українки з Вірдейл як також пані А. Козунь від тов. ім. О. Пчілки з Ейлшем, пан А. Дмитерко, голова церк. громади Пресв. Діви Марії, пан І. Григор від Народного Дому ім. Т. Шевченка.

Всеч. о. Швець сказав привітальне слово, як парох. Прочитано привітального листа від Союзу Українок з Гемилтону.

Заходами місцевих сил і також сумківців з Ейлшем відбулися концертові точки: спів, українські танки, музики, сольоспів і деклямації.

Пані Стратійчук дала кінцеве слово. Вона сказала, що в житті людини 25 літ є довгий час у товаристві це короткий. Такі імпрези як ця підносять людей до праці. Ми є членки жіночої організації і перед нами лежать великі завдання, особливо наші обовязки у вихованні молодшого покоління. Свято закінчено національним гимном.

Павліна Юзва, секр.

АГАФІЯ СТАСІНСЬКА

У Вест Форт Вілліямі Відділ Союзу Українок Канади прощав і відпровадив у вічність свою членку Агафію Стасінську.

Покійна походила з села Новосілки, пов. Заліщики в Галичині. Прожила 73 роки, з того в Канаді 52 роки. Свого віку доживала вдовою, а останній рік життя тяжко слабувала.

Похорон А. Стасінської відбувся 25-го серпня з церкви св. Володимира у Вест Форт Вілліямі, при великому числі людей. На закінчення похоронного обряду, місцеве жіноче т-во під проводом п. Музики спорядило традиційну перекуску, а о. парох С. Герус закликав до збірки на нев'янучий вінок. Збірка принесла $53.50, з того на „Промінь" 6 дол. Жертви склали: пані А. Стасів 5 дол., В. Стасінський 5 дол., Марія Підгайська (Ст. Кетеринс) 5 дол., Петро Кирилюк 5 дол., Степан Ткач 2 дол.

Жертводавцям щира подяка, а спочилій Вічна пам'ять!

о. С. Ґ.

АНАСТАСІЯ КАДЕЩУК

Йорктон, Саск. — В неділю 5-го липня 1964 року впокоїлася в Бозі після короткої недуги, на 74-тому році життя, бл. п. Анастасія Кадещук, з дому Клевчук.

Покійна Анастасія народилася 30-го червня 1890 року в селі Ставчинах, на Буковині. В 1906 році вийшла заміж за Николая Кадещука, який в 1909 році виїхав до Канади, а в 1911 році повертає назад і забирає свою дружину з діточками й її батьками. Спочатку жили в околиці Райн, Саск., а від 1928 року в Йорктоні.

Тоді тут щойно починалося громадсько-церковне життя української православної громади, до якої покійна зі своїм мужем включаються і стають активними членами. В 1930 році Анастасія стає членкою місцевого жіночого товариства Союзу Українок Канади ім. Олени Пчілки. Як активна членка найбільше зайшу працю. Була довголітньою передплатницею „Українського Голосу", і журнала „Промінь" від першого числа. Кілька днів перед смертю прийняла Святі Тайни на дорогу вічности.

Бл. п. Анастасія Кадещук

малася приготовленням представлень, була секретаркою товариства, а як церковна сестриця багато вишивала речей до церкви. Читала по освітніх сходинах та виконувала ін-

Похорон зо Службою Божою відслужив парох громади о. В. Бойчук. В похороні взяло участь велике число людей. Багато квіток від родини й приятелів покрили свіжу могилу.

Покійна Анастасія полишила в смутку 7 дітей: 3-ох синів і 4 доньки, сини: Іван у Ст. Кетеринс, Василь у Давфині й Федір у Річменд, Б. К.; доньки: Параскевія Гарвей у Йорктоні, Анна Кіт в Реджайні, Марія Моров в Оренджвілл, Онт. і Мейбел Кадещук у Сіятел. Полишила також 19 внуків, 3 правнуки й три рідні сестри: Марію Ахтимійчук і Анну Паламарик в Райн, Саск. та Магдалину Власійчук у Вінніпегу.

о. В. Б.

БЛ. П. АННА ФЕДОРА ФЕРБЕЙ

Дня 25-го червня 1964 року упокоїлась в Бозі на 70 році життя Анна Федора Фербей з роду Винничук — добра парафіянка Української Православної Катедральної Громади св. Івана Хрестителя в Едмонтоні, активна членкиня організації Союзу Українок Канади.

В глибокому смутку залишила мужа Михаїла, чотирьох синів: Омеляна, Богдана, Володимира й Тараса, чотири дочки: Зорю Зотарук, Вікторію Лучка, Одарку Магера, й Орисю Прокопів, 21 внуків, 12 правнуків, двох братів: Івана й Григорія та шість сестер: Ольгу, Ірину, Марію, Михайлину й Катерину.

Бл. п. Анна Федора Фербей народилася 4-го березня 1894 року в селі Драгасимів, Снятинського повіту — Західня Україна. До Канади приїхала 12-літньою дівчиною в 1906 р. зо родичами — Андрієм та Марією до діда Олекси Винничука до Роял-Парк, Алберта.

В 1913 р. вийшла зомуж за Михаїла Фербея. Щасливе подружжя проживало 50 років у відданій службі Богові, Церкві та Народові.

В понеділок, 29-го червня 1964 р. в Катедрі св. Івана в Едмонтоні о год. 8-ій вечора Всеч. отці Прот. Олександер Хомяк о. Дмитро Лучак, Прот. Григорій Василів, Прот. Амросій Хруставка відслужили Велику Поминальну Літію, після якої проповідь виголосив Всеч. о. Д. Лучак. У вівторок, 30-го червня о год. 10-ій рано Всеч. отці відслужили Святу Заупокійну Божественну Літургію та Чин Похорону. По Св. Євангелії проповідував о. Прот. А. Хруставка а прощальне слово сказав о. Прот. Ол. Хомяк.

Над могилою промовляв о. прот. Григорій Василів, підкресливши заслуги покійниці, як гідної наслідування провідної членки Церкви та організації, доброї матері та зразкової дружини, та висловив щирі співчуття для всієї Родини Покійної.

В похоронних Богослужбах взяло участь понад 300 вірних. Після

Бл. п. Анна Фербей

похорону муж, діти та внуки й правнуки прийняли всіх присутніх поминальним обідом в залі Катедри св. Івана, що його приготовили членки Відділу Союзу Українок Канади. Господарем поминального обіду був п. Петро Магера з Федори (зять Покійної).

Від Церковної Громади після обіду промовляв п. Н. Солован, від Інституту св. Івана о. Прот. Ст. Симчич, від Жіночого Товариства промовляла п. Калина Засійбіда, від Товариства Українських Піонерів прощав Покійну п. Гр. Фарина, від Товариства Самостійників п. Константин Теличко, а на закінчення о. Прот. Ол. Хомяк.

Вічна Її Память!

о. Прот. Ол. Хомяк

ПОДЯКА

Горем прибитий муж Бл. П. Анни Михаїл Фербей з усією Рідною висловлюють свою глибоку подяку Всечеснішим Отцям за похоронні відправи, за слова розради та за прощальні проповіді.

Вони дякують всім тим, що молилися Господу Богу за Душу Покійної Анни, та що так громадно прибули віддати останню пошану Покійній Анні, а зокрема щира подяка за пожертви, що їх Вірні зложили як Невянучий Вінок на Катедру Св. Івана в Едмонтоні.

Михайло Фербей і Родина

КУТОК ЗДОРОВЯ

Значення сну для життедіяльності організму величезне. Жити без сну неможливо. Собака, наприклад, може голодувати 25 діб. Але штучне безсоння швидко призводить до загибелі тварин. У людини потреба у сні зв'язана з цілим рядом факторів. Тривалість сну також не у всіх однакова, вона залежить від особливостей нервової системи, стану здоров'я, настрою, від ступеня втоми, перенесених хвилювань тощо. Сон настає в результаті гальмування в нервових клітинах головного мозку. Завдяки цьому, вони відпочивають, енергія, витрачена під час неспання, відновлюється.

Існують різні види розладу сну. Завжди вони є наслідком недостатнього гальмування, в результаті чого настає безсоння.

Підвищена сонливість, наприклад, у людей, що перенесли важку інфекційну хворобу або втратили багато крові, теж є розладом сну.

По-різному проявляється і безсоння. Одні скаржаться, що їм важко заснути, інші кажуть, що вони сплять мало, рано прокидаються і вже не можуть заснути. У деяких людей сон надмірно чутливий, інших турбують страшні сновидіння, сон не приносить їм бажаного відпочинку і вони прокидаються втомленими, з поганим самопочуттям. Розлад сну завжди супроводиться зниженням працездатності, підвищеною дратливістю.

До розладів сну, особливо у дітей, відноситься лунатизм, сноходіння. Ніякого відношення до місяця, до його фаз лунатизм не має. Хвороба ця часто проходить сама по собі. І все ж у кожному випадку сноходіння слід звернутися до лікаря, бо воно може бути симптомом серйознішого захворювання.

Розлади сну теж потребують втручання лікаря, щоб з'ясувати причини і позбутися їх.

Кілька слів про гігієну сну. Міцний сон це основа повноцінного відпочинку нервової системи і всього організму. Тому треба дбати про правильну організацію сну. В деяких сім'ях дітей кладуть спати в різний час, залежно від настрою в сім'ї, від бажання дитини, від присутності гостей тощо. Це неправильно. І дітям і дорослим треба лягати спати завжди в один і той же час. Слід створювати умови для спокійного сну.

Не менш як за годину до сну треба припиняти все, що збуджує дітей — шумні ігри, читання та ін. Нехай дитина за годину-півтори до сну буде спокійна, „настроюється" на сон. Тоді вона швидко засне і міцно спатиме.

Повітря в спальному приміщенні має бути чистим. Не слід укривати ковдрою голову. Постіль не повинна бути ні надто м'якою, ні надмірно теплою. Добре впливає вечірня прогулянка на свіжому повітрі. Природну потребу у сні дорослим, а тим більше дітям, не слід переборювати. Не можна і зловживати снотворними засобами. Ні в якому разі не приймайте їх без призначення лікаря.

Діти повинні спати більше, ніж дорослі. Дитина від 4 до 7 років має спати 11 годин на добу, від 10 до 14 років — не менше дев'яти. Сон дорослої людини повинен тривати 7—8 годин.

І. Завілянський,

КНЯЖИЙ ДАР

Пан Петро Зварич зложив ще один княжий дар, для розвою українського видавництва, а це: суму $100.00 на Видавничий Фонд ім. Наталії Кобринської в пам'ять своєї дружини, бл. п. Марії Зварич і тим чином записав її ім'я між Фундаторів Фонду.

Бл. п. Марія, родом Федорків, померла 3-го листопада, 1963 року у Вегревіл, Алберта. Покійна була взірцевою подругою і гідною матірю. Була свідома українська громадянка та діяльна, довголітна членка Союзу Українок Канади.

Завжди цікавилась і брала постійну участь в соборах нашої Церкви, в з'їздах та всяких народних імпрезах. Була жертвенна на всякі церковні та народні цілі, а дім її у Вегревіл був гостинним осередком, в якому дуже часто перебували видатні діячі з нашого українського життя в Канаді.

Марія Зварич прожила 77 років, а її пам'ять залишиться назавжди світлою між нами, як гарний приклад щирої, свідомої українки!

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Михалишин

Маряі Зварич

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Начинений перець по харківськи

1 фунт солодкого зеленого перцю (приблизно 9 стручків)
2½ горнят грубо тертої моркви
2 середні корінці петрушки
1 малий корінець пастернаку
2 великі цибулі
1 ложка січеної зеленої петрушки
¼ горнятка олії (Мазола або Сефло)
Сіль і перець до смаку
¾ горнятка „кечап"
½ горнятка води

Вибрати невеличкі, здорові стручки солодкого зеленого перцю. Можна теж уживати солодкі червоні перці — вони дещо менші і без глибоких заглиблень, тому й гарно виглядають начинені. Викраяти хвостики зі стручків, вийняти осередок і витрусити насіння, уважаючи при тім, щоб не ушкодити стінок стручків. Стручки мають бути цілі. Попарити перці кипятком і приварити, щоб добре зів'яли і дещо змякли. Відцідити і прохолодити.

Моркву стерти на терці на грубо. Петрушку, пастернак і цибулю покраяти на дрібно. Дати до ринки олію і туди виложити моркву, петрушку, пастернак і цибулю. Перемішати разом і смажити до мякости. Посолити і поперчити до смаку. Коли городина мяка, додати січену зелену петрушку. Начиняти городиною перці. Дати начинені перці до скляної риночки (кесерол) і поверх полити „кечапом", розправленим водою. Замість „кечапу" можна приготовити пікантний, добре заправлений помідорвоий сос. Накрити і пекти в мірній печі — 350 ступенів. Перед поданням на стіл, вихолодити. Перчики подають зимними як закуску або додаток до мясних страв. Дуже смачні.

Моделює Катря Гуцуляк

Взірець до костюму, кольор бросквиновий, вишивка гладдю. Кольор ниток голубий ДМС. 932.

Подала О. Семчук, референтка

Книдлі зі сливками

1 горнятко звареної мятої картоплі
2 горнятка муки
1 яйце
½ ложечки соли
Сині сливки (кілько потрібно)
Цукор
⅓ фунта масла
3 ложки тертої булки

Змішати картоплю з мукою, додати яйце, сіль і стільки води, щоб замісити зільно тісто. Виложити тісто на стільницю, підсипану мукою, уформити тісто в довгий валок і покраяти на невеличкі кусники, приблизно півцалеві або й грубші, залежно від грубости валка.

Приготовити сливки; помити, виложити на стирку і пообирати. Розкраяти уважно один бік сливки і вийняти кістку, уважаючи при тім, щоб сливка трималася разом. У серединку сливки дати трохи цукру, стулити сливку і загорнути в розплесканий кусник тіста, зліплюючи добре береги.

Варити в кипячій посоленій воді по кілька книдлів нараз. Коли книдлі спливають на верх і вже готові, вийняти на ситко, а відтак дати до столової мищини або склянного кесерол, помастити топленим маслом, посипати цукром і тертою булкою, зарумяненою в маслі. Подавати гарячими на стіл. Картопляне тісто дає ніжні, мякі книдлі.

Оріховий торт

Припис но два торти: 12 великих яєць, 1 фунт тертих волоських оріхів, ½ фунта масла, 2 шклянки тертої булки, шкірка з цитрини.

Перетерти масло з жовтками. Вбити білки на піну і поволі додавати до білків цукор. Змішати жовтки і білки. Додати оріхи, шкірку з цитрини і булку. Розправити на чотири бляшки (від паїв) і пекти у вільній печі.

Маса

1 жовток, ⅓ горнятка масла, мілкий цукор (айсінг).

Перетерти разом і переложити торти.

Спеціяльний горох

1 пачка замороженого, або свіжого молоденького гороху з городу, 3 ложки масла, ½ ложки цукру, 1½ ложки поричкових комфітур (джелі), соли і дрібка перцю.

На дуже повільнім кружку розтопити масло, комфітури і цукор. Зварити горох, зцідити воду і дати до ринки з маслом і комфітурою. Добре вимішати і затримати гарячим. Перед поданням на стіл посолити і поперчити.

Н. Сенів

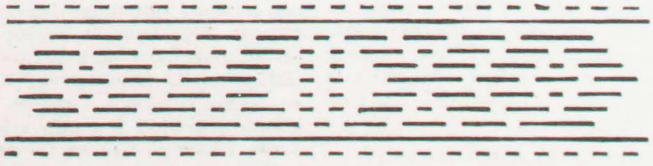

РОКОВИНИ ВІДДІЛУ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА

На знимці зліва направо: пані: Е. Челядин (сидить), О. Слюсарчук, М. Гнатюк, М. Романчук, С. Пауш, О. Ганочко (ювілятка), К. Засійбіда, голова відділу, В. Чумер (ювілятка), П. Сліпчук, голова Пров. Екзекутиви, С. Мисак, М. Мандрик, Л. Ґрегорій, О. Лукомська, М. Руснак, (сидить).

НЕВЯНУЧИЙ ВІНОК

В другу річницю смерти бл. п. Ю. Войни, що припадає 23 листопада, складаємо скромний вінок на Її могилу — на прес. фонд „Променя" — 5 дол.

Юстина Война полишила багато добрих діл і приятельок. Ласкавим і добрим словом згадуємо Її .Сумує місце Її і в церкві і в жіночім т-ві, і на імпрезах, в яких Покійна брала участь.

Покійна похоронила одиноку доньку бл. п. А. Салюк, ще в молодім віці, а незабаром і сама пішла вслід за нею. А цього літа й зять Степан Салюк також відійшов у вічність.

Могили всіх трьох — матері, дочки і зятя відвідують родина і приятелі.

Як сонечко раненько сходить, пташки прилітають на гілки на цвинтарі і так сумно тихенько щебечуть, щоб не побудити тих, що сплять вічним сном. Живуть всі троє — мати дочка і зять в добрих своїх ділах в громаді, де тихо трудились для свого народу.

Вічна Їм Память!

В. Вікарчук, А. Бабяк

Едмонтон, Алберта.

Відділ Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні, урочисто відсвяткував свою 38-му річницю, в неділю, 30-го серпня, ц. р. в залі при Катедрі. На свято прибуло гарне число членок і гостей.

У відсутності пані М. Будник, голови Ювілейного Комітету, пані А. Мисак була предсідницею. До президії на сцену були покликані пані: К. Засійбіда, голова відділу, П. Сліпчук, голова Провінціяльної Екзекутиви, О. Лукомська, референтка журнала при централі Союзу, С. Пауш, М. Лазарук, дві ювілятки — пані В. Чумер і О. Ганочко, третя пані А. Демко, що живе в Сіятел, ЗДА. була відсутною, не була присутна і четверта — пані О. Фіголь.

Пані Мисак пригадала що таке свято відбувається в нас кожного року, на якому головною точкою є вшанування членок, які працюють при нашому відділі постійно через 25 років. Всеч. Прот. О. Хом'як, провів молитву. Після молитви, пані Засійбіда, голова відділу щиро й тепло привітала членок і гостей. Висловила признання й подяку всім головам і зарядам, що на протягу 38 років очолювали відділ та плянували й виконували різні ділянки праці.

Не менша подяка належиться й тим, що тихо, щиро й постійно працюють.

Наш відділ, від самого заснування, працював і працює для своєї Церкви, для свого народу, а головну увагу звертає на своїх дітей, щоб навчати їх молитися в рідній мові й говорити нею, закорінити в них любов і знання про наші традиції, звичаї, культури.

Цією виховальною ділянкою займаються молоді матері, при помочі священиків та українських учителів. Є в нас дитячий садочок, недільна школа, українська школа, школа народніх танків і молодший відділ СУМК. У цих відділах находиться найтяжча й найважливіша частина нашої праці. В цьому віці ми наше юнацтво вводимо на правий шлях життя, як українців, так і добрих горожан.

Наші дотеперішні здобутки, на церковно - організаційному полі, ми завдячуємо старшим членам-піонерам — а майбутність залежить від молодших сил. При нашому відділі ми вже виховали велике число надійних членок й вони сьогодні готові виконувати всякі громадські обов'язки з певною посвятою, вони вже постепенно переберають керму

громадської праці в свої руки.

Сьогодні перед нами стоїть чи не найбільший проєкт нашої громади, а це: будова нової школи-авдиторії.

Дуже багато зробили наші членки за 38 років, за що належиться їм честь і слава, але треба й далі працювати. Молодші членки мають велику пошану до старших, віддаймо тую пошану й їм. Покажімо, що ми до них ставимося з повним довір'ям, що ми не суміваємось в їхні сили.

Слідував привіт від пані Ольги Лукомської, референтки журнала, в імені центральної управи:

„Цією дорогою маю велику приємність передати якнайщиріший привіт від централі Союзу Українок Канади, з нагоди святкування 38-мої річниці існування відділу в Едмонтоні. Всі ми знаємо, що жіночі товариства, а відтак відділи Союзу Українок Канади, зробили велику роботу в різних ділянках нашого українського життя.

Дай Боже, щоб едмонтонський відділ був все приміром для інших, що розсіяні по цілій Канаді. Про працю і заслуги едмонтонського відділу дуже часто читаємо на сторінках преси, а головно на сторінках нашого журналу „Промінь". Правдою є що едмонтонський відділ дав найбільшу моральну і матеріяльну піддержку журналові, за що на цьому місці, в цей святочний день, я, як референтка спеціяльно вітаю всіх членок цього відділу, що передплачують і читають наш журнал. Також припав мені милий обов'язок скласти гратуляції усім шановним членкам у 25-ліття їх праці.

Привіт зложила пані П. Сліпчук, голова пров. екзек. на Альберту. Вона підкреслила, що Союз Українок виконує дуже багато праці серед українського суспільства. Нашим обов'язком є зберігати й не забувати за все, що наше а головно, не дозволяти, щоб хто інший приписував собі кредит за наші здобутки.

Слідувала точка вшанування ювілярок. Першою була пані Ольга Ганочко, яку представила пані С. Пауш. — Пані Ганочко походить з славної родини Плавюків. Ще молодою дівчиною вона була членкою дівочого кружка „Барвінок" а також першою членкою відділу СУМК, що зорганізував в Едмонтоні п. Григорій Тижук. Пані Ганочко по професії учителька. З початком 1930 років вона заснувала відділ Союзу в околиці Петфайндер, що існував так довго як вона там жила. Пані Ганочко була кілька років безпосередньою членкою Союзу, коли учителювала в околицях, де не було відділу Союзу. 1914 року родина Ганочків переїзджає на довший побут до містечка Ту Гилс. Тут, у місцевому відділі, наша ювілятка бере активну участь в громадській праці. Вона була вибрана першою головою Провінціяльної Екзекутиви, що лькується на провінції, а саме, в околиці Ту Гилс. Цей пост вона виконувала з великими успіхами, аж до часу, коли перебралися до Едмонтону року 1954. Тут вона відразу вступила в членство місцевого відділу, де бере активну участь у праці, а кілька разів була вибрана до заряду. На З'їзді, 1958 року, пані Ганочко була вибрана рекордовою секретаркою до управи Союзу. Цей обов'язок вона виконувала до липня 1963 р. Сьогодні, поза її працею учительки, вона є рекордовою секретаркою у нашому відділі.

Другою вшанованою членкою була пані Ольга Фіголь. Вона є дочкою широковідомих діячів Магерів з околиці Федора. Свою громадську діяльність вона тут і почала, де разом з матірю та членами родини виступала в представленнях, концертах та інших підприємствах в Народнім Домі.

Перейшовши на сталий побут до Едмонтону, пані Фіголь вступила в члени відділу й працює до сьогодні. Вона започаткувала Молодший Відділ СУМК при Катедрі. Під її умілим проводом, ми бачимо, який поступ наша надійна молодь зробила до сьогодні і з яким зацікавленням діти беруть участь в програмі СУМК. Вона була першою головою жіночого комітету при Інституті Св. Івана. Це було в 1958 році, коли Інститут розбудувався і допомога наших членок багато причинилася до його розвою. Вона була ініціяторкою Добродійного Товариства, яке робить майже 25 років, таку корисну роботу для українських бібліотек по шпиталях та для умово-хворих. Через кілька років пані Фіголь була учителькою в недільній школі при Катедрі. Її спеціяльністю є декорування столиків або залі на святочні прийняття. Її представила пані Марія Лазарук.

Вшановано за 25-літню працю й приналежність до нашого відділу, пані Василину Чумер. Пані К. Засійбіда описала її діяльність. Пані Чумер була відзначена кілька років тому як „переходова" членка Союзу. Вона є першою членкою відділу в околиці Смоки Лейк, де через довгі роки, вона працювала у проводі, разом з своїм мужем, бл. п. Василем Чумером. Переїхавши до Едмонтону 1939 року, вона вступила до відділу й працює по сьогоднішний день. Пані Чумер є лагідної і скромної вдачі. Вона належить до великого числа тих ідейних жінок, яких рідко коли бачимо на видних місцях, які працюють спокійно й невпинно. Вона щиро жертвує на всякі громадські потреби.

Кількома словами пані Засійбіда дала силюетку відсутної членки, пані Анни Демко, яка живе в Сіятл, З.Д.А. До часу виїзду, пані Демко завжди брала дуже активну участь в нашій громадській праці. І тепер платить членську вкладку до відділу, щоб затримати своє членство в Союзі, й жертвує постійно й щиро на громадські потреби в Едмонтоні.

По цьому слідувала концертова точка, сольо на піяно, що відограла панна Маріянна Чарнецька "Dance Caprice" by Edvard Greig. Пан Василь Савчук, секретар, передав щирий привіт від заряду церковної громади. На закінчення, отець Дмитро Лучак провів молитву.

Всі учасники встали й відспівали „Де згода в родині". Після закінчення, пані Н. Романчук з своїм Комітетом подали присутнім перекуску й чай.

До ювілейного комітету входили пані: М. Будник, голова, А. Мисак, М. Гнатюк, Л. Грегорій, О. Слюсарчук, М. Мандрик.

Треба згадати, що після Служби Божої рано, відслужено Панахиду за упокій членок, які від нас відійшли. Таку Панахиду заряджуємо кожного року в нашу річницю і в ній беруть участь всі членки відділу.

Марія Лазарук, кореспонд. секр.

P 19C JAN 63
MISKEW MRS P A
12608-66 AVE
EDMONTON ALTA
P 49A MAR 63

ДОКІЯ ГУМЕННА

СКАРГА МАЙБУТНЬОМУ

РОМАН

Ювілейне видання, присвячене 150-літтю Т. Шевченка. 320 стор. Тверда оправа.

Ціна 5 дол.

З незалежних причин ця праця з'являється у світ через 8 років після виходу роману-хроніки „Хрещатий Яр", що є, власне, продовженням роману „Скарга Майбутньому".

Читачів, зацікавлених мати ціліть і додати до „Хрещатого Яру" „Скаргу Майбутньому", просимо звернутися на нижче подану адресу не відкладаючи, бо пізніше цієї книжки може вже й не бути: фінансова неспроможність оплати друку та відсутність місця для зберігання видань примусили видати „Скаргу Майбутньому" меншим накладом, ніж „Хрещатий Яр", з тим, щоб книжку відразу ж і розіслати.

Замовлення й оплату слати на адресу:

D. HUMENNA
c/o The Ukrainian Academy
of Arts & Sciences in the U.S. Inc.
206 West, 100th Str.
New York, N.Y. 10025, U.S.A.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.

Замовлення разом з грішми висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.

Ви можете набути в нас книжку

„УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ"

Марії Пастернакової

Є це рідкісна книжка про танцювальне мистецтво. Познайомтесь з культурою танцю, його прадавньою історією, його етапами, народніми танцями, клясичнимм балетом і мистецьким модерним танцем, пізнайте сучасних українських балерин, що здобувають місце, хоч і на чужих сценах, але з українським імям, балетах.

Книжка здобула широкий відгомін у пресі, поважне число прихильних рецензій були поміщені в різних часописах і журналах. Видання дуже гарне, на добрім папері, багато ілюстрована. Стор. 215.

Ціна $3.00 з пересилкою.

Замовлення слати:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.

RELAX MRS. HOUSEWIFE!

Enjoy a visit in our coffee shop while shopping. No need to bake this weekend, just phone or stop in. We'll have a wonderful array of cakes, cookies, pies and pastries.

HARRY'S BAKERY

Phone: 2 - 2343 **Kamsack, Sask.**

ТРИ СИЛЬВЕТКИ

В цій книжці широко описано про життя і творчий шлях Марка Вовчка, Л. Українки і О. Кобилянської. Поручуємо „Три сильветки для прочитання членкам, для тих, що будуть готовити реферати, для спільного читання на вечорах.

Цю книжку опрацював кілька років тому проф. Леонід Білецький. До редакції „Промінь" звертаються поодинокі читачі за інформаціями за подібними матеріялами. Щиро поручаємо її всім зацікавленим

Ціна її $1.50.

Замовляйте

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.